

Suvienytose Valstijose	\$2.00
Europoje ir kitur	\$3.00
Kanadoje	\$2.50
Prenumerata mokama iš viršaus.	Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
Apgarsinimų kainų klausite laiškui:	

J.J. Paukštis ir K. Brazys
120-124 GRAND ST.
BROOKLYN NEW YORK.

VIENYBE!

LIETUVNINKU

Visuomenės, literaturos ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 44.

Brooklyn, N. Y. 30 d. Spalio (October) 1912 m.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-ED, 1879.

Metai XXVII.

Kitą savaitę jau bus naujas prezidentas.

Ateinančiamate utarninke nežinai kuris kandidataplikičio 5. visos Amerikos tas yra geras, o kūpiliečiai pamese savo kasdieris blogas! — Cia tai nini darbą ir eis atlikti savo mēs ir susiduriame su nelaididėlēs priedermēs — eis me, kad mūs žmonės labai balsuoti už tą žmogų, kuris maža teskaite laikraščiu ir turės pasilikti ateinantiems menkai tesupranta apie šio ketveriems metams už Su krašto politiką. Iš mūs vienyt Valstijų prezidentu laikraščiu vėlgi sunku tą. Šita diena yra labai didelė civiliška sventė. Jeigu piličiai prigulinčiai apvaikštinės, tai per ateinančius ketverius metus galės pilnai supažindinti savo aapsidžiaugti. Jeigu gi tą skaitytoju su politika tokios dieną praleis po saliūnus ir milžiniškos ir kombinuotos savo balsus atiduos už tą, ką šalies, kaip Amerika. Mūjiems tas ar kitas politikiešių laikraščiai daugiausiai rius i ausi pakušdės, tai geriau kad dauguma tokį pilytatas, o ne už principus. Todel tik apie ypatas ir ei ir kojos... Apie politiką labai daug rečiarai ir daroma Šalies politikoje labai triuksmo. Tai vis yra tam, daug sveria ne ypatas, o kad tamši žmonelių akis principai ir partijų platformą ir suklaidinti. Pakalbėtojų, agitatorų, kurie užsiūmė žmonių klaudinimo amatu ir politikos monetininkai, kiekvieną gatvės kampą, kiekvieną salę (net mokyklas!) paverčia į zaumy ir kolijimusi rinką, iš kurios renka sau riebū rabata...

Ateinanti utarninką lapkičio 5. bus Amerikos piliečių politikos diena. Mēs, išrišo. Šauksmas prieš šitą lietuviai amerikiečiai, kurie apsireiškimą pakilo visuose jie tik per vieną dieną atsišaukė, bet užtai šalių politikos prigulinčiai apsieiti. Balsavimai yra neišpasakytais svarbus dalykas. Rodos ja ir sutvėrē naują partiją, būtent progresistų. Žmonės pradeda draskyti les minutes praverčia, iki savo senasias partijas ne nuo jų balsavimų vieta uždelių, bet del historinio briežia kryžiuką už sau pareikalo: mat atėjo laikas tinkamus kandidatus, viešpolitikai paplatinti ir paginkluios minutės pastinti, kad tuomi žmonių gyvui nusprendžia visos tauvenimą plačiau apimti ir tos ateitį per čielus ketvečių gyvuosius reikalus pararius būsinčius metus. Todel lengvinti.

labai svarbu, kad kiekvienas pilietis nenumestų savo balrepublikonai ir demokratų dovanai. Bet, paklaus tai? Republikonų kandidatai skaitytojas: kaip gi gali netas i preidentus, dabartinis numesti balso, jei kitą sykį prezidentas p. Taftas, lyg

ant juoko neberanda kitoniško ižodžio republikonų partiją girti, kaip esą po šitos partijos valdžia „klesdėjanti didžiausi Amerikoje gerovė“ (apie kokią gerovę kalba, nežinai: turbūt apie tokią, kad dar badu žmonės nemiršta ant gatvių!). Demokratų kandidatas Wilson giriši muitus atliuosuosis ir tuomi gyvenimas pa-pigės. Juokinga yra girdeti to profesoriaus žodžius. Jeigu muitus ir atliuosuotų, tai juk reikės miliardai dolerių kitokiui keliu surinkti iš žmonių kišenės užlaikymui armijos, laivyno, policijos ir milicijos. Iš kurgi ši tuos pinigus ims, jeigu ne iš tų pačių žmonių? Todel muitų atliuosavimas čia nieko nepagelbės, arba tiek reikš, kaip išémimas žmonių pinigų nebe iš tos kišenės, kaip ikšiolei buvo išimama. Kad reikia Amerikos politikas ir industriinius gyvenimus kitoniškai pertvarkyti, to nei vienas iš didžiųjų ir senųjų partijų kandidatas neužsimena. Gal nesupranta, gal netiki, o gal teisiog ir bijo tų galingųjų luomų, kurie juos nominavo ir kuriems ikšiolei šilta buvo šitokioje betvarkėje gyventi...

Tačiau šiemet didžiųjų partijų politika yra varoma kaip juokas. Demokratai stuma savo asilėlį ant žūtūt. Republikonai visai netiki pversti lengvaširdį Taftą, tik jį pastatė, kad išgelbėti šiemet partijos vardą nuo pranykimo. Amerikos visuomenė akis kreipja į jau kiton pusen. Šiemet politikos vėliau neša jau mažosios partijos ir naujos, būtent progresistų partija. Joms tatai gal ir prisieis su lošti šalies politikoje labai svarbi išganingoji rolę. Jos tatai ir ateinanti utarninką turės būti piliečių akyvaizdoje. Šitaip, kaip dabar dalykai stovi, tai balsuoti už republikonų ir demokratų reiškia numesti savo balsą visai ant vėjo. Reikia balsuoti už naujas partijas. „Nauja šluota, geriau šluoja“. Taip ir politikos gyvenime. Tie, kurie bijo balsuoti už socialistus, turi išisenėjusi prietara. Tie, kurie nebalsuos už progresistų partiją, dar didesnę kladą padarys, nes padės savo balsais palaikti Amerikoje politiką ir industrialinę anarchiją. Kaip saėm, politikai tēra ant metų viena diena. O rinkimuose prezidento tokia diena patina tiktais sykis per ketverius metus. Todel šiemet jā. Vadinas už tą, kas šian-

liaudis turi mesti prietarus ir pirkti naują šluotą.

Republikonai vyle liaudi, kad palengvins pragyvenimą. O padarė kad liko praleistas Aldricho billius, kuris už metų kitų galės vėl atgabenti tokį krizi, kaip vienės ką nesenai perėjo. Demokratai žada dangų balsuotojams nulenkti. O demokratiškasis Kongresas Washingtone pratupėjo jau ne maža laiką ir dangaus neprilenkė. Viltis yra ant naujos partijos progresistų, kurie indėjo savo platformėn tokius reikalavimus, kaip iniciatyvą, referendumas, atsaukimą, valdžios kontrolę ant gelžkelį, tarifą pertaisymas, gyvenimo papigimimas, suteikimas moterims lygių teisių. Jeigu ši ta partija gaus i savo rankas galybę, tai Amerikos gyvenime atsidoar nauja era, prasišalima betvarkės, išyvsta žmonių valdžia del žmonių. Berods šitokioje pakraipoje eina ir socialistai. Bet jie balsiai urmu, galvatrūčiai, ne evoliucijos keliu; griauja vieną, griauja kitą, sukelia luomų neapykantą, ir todel jokiu būdu negalima tikėtis, kad socialistai laimėtų nors ir artimiausioje atėtyje. Prisiminti tik reikia, kad prieš socialistus eina desetkai milijonų balsuotų, iš visokų religiškų abazu, kuriuos socialistai inkirše. Ir todel nors socialistai norėjimas nušvesti gyvenimą su aušrine žvaigžde, vienok delei daugelio dalykų iš socialistų programos visai neivykdomų, delei to, kad jie turi prieš save sukiršinę luomus, tautas ir religijas, — nėra galimu jiems tikėtis, jogi šiemet davarytu savo balsų iki tiek, kiek jie turėjo, tai yra iki 700,000. Ką jau bekalbėti apie tą, kad prezidento rinkimui reikia aplink dešimtį ir daugiaus milijomų balsų! Todel ir už socialistus, kas šiemet balsuos, nors balsuos labai gerai ir prieš liaudies idealus neprasižengs, vienok balsas bus numestas lygiai ant vėjo, kaip balsuojuant už republikonus ir demokratus. Ir socialistų didžiausiai ikšiolei buvo reiškiamai — referendumas, tiesi legislatura ir sufragizmas. Štai tuos reikalavimus kaip tik ir pastatė populiariska nauja pirmeivių partija. Todel žmonės už pirmeivių partiją balsuodami, balsuoja už žmonių lygybę, už žmonių teises, už plačią demokratiją. Todel šiemet jā. Vadinas už tą, kas šian-

dien jau galima išykinti ir kas bus galima išykinti ra-

num evoliucijos keliu, o ne per revoliuciją, kuri būtinai turėtų išykinti, kada valdžia pasilikę senųjų partijų rankose arba pereitų per socialistus: jeigu valdžia pasilikę pas republikonus ar demokratus, tai sukilty dalis liaudies, nes dabartiniškai šalygos nebepakeliamos; jeigu pereitų pas socialistus, tai Ameriką padrebintų nepriruošta buržuazija, kita dalis liaudies ir stambus kapitalistai, kurie turi dabar savo rankose armiją ir šalių finansus. Abejais atvejais Amerika neapsieitų be krauso praliejimo. O progresistų partija išrinko vidurinį kelią, kuriuom žada išykinti tokias reformas, kokių dar nesitiki nei viena šalis ant sveto. Amerika lai ir pasilikę pirmiausiai išreiškėja pažangiosios demokratijos, kaip ikšiolei buvo. Abejai tie, kurie šiemet išeis ateinanti utarninką iš namų, ketindami vieni balsuoti už progresistus, kiti už socialistus, tie bus Amerikos pagarbus piliečiai. Vie-nok tarpe jų bus didelis skirtumas: pirmeiviai atiduos balsą už progresistų partiją ir Rooseveltą, nes jie tikisi reformuoti Amerikos politiką ir gyvenimą evoliuci-ja ir socializmą. Berods šitokioje pakraipoje eina ir socialistai. Bet jie balsiai urmu, galvatrūčiai, ne evoliucijos keliu; griauja vieną, griauja kitą, sukelia luomų neapykantą, ir todel jokiu būdu negalima tikėtis, kad socialistai laimėtų nors ir artimiausioje atėtyje. Prisiminti tik reikia, kad prieš socialistus eina desetkai milijonų balsuotų, iš visokų religiškų abazu, kuriuos socialistai inkirše. Ir todel nors socialistai norėjimas nušvesti gyvenimą su aušrine žvaigžde, vienok delei daugelio dalykų iš socialistų programos visai neivykdomų, delei to, kad jie turi prieš save sukiršinę luomus, tautas ir religijas, — nėra galimu jiems tikėtis, jogi šiemet davarytu savo balsų iki tiek, kiek jie turėjo, tai yra iki 700,000. Ką jau bekalbėti apie tą, kad prezidento rinkimui reikia aplink dešimtį ir daugiaus milijomų balsų! Todel ir už socialistus, kas šiemet balsuos, nors balsuos labai gerai ir prieš liaudies idealus neprasižengs, vienok balsas bus numestas lygiai ant vėjo, kaip balsuojuant už republikonus ir demokratus. Ir socialistų didžiausiai ikšiolei buvo reiškiamai — referendumas, tiesi legislatura ir sufragizmas. Štai tuos reikalavimus kaip tik ir pastatė populiariska nauja pirmeivių partija. Todel žmonės už pirmeivių partiją balsuodami, balsuoja už žmonių lygybę, už žmonių teises, už plačią demokratiją. Todel šiemet jā. Vadinas už tą, kas šian-

kandidatams — juodus kamuolėlius”.

Šiā straipsneli iš „Šaltinio“ litara litaron, kaip sklypelį dokumento, kuris atvaizdina visą ciniškumą, visą „veršlio džiaugsmą“ mūsų išpolitikavusios dviasiškijos. Valdžia iš šito, be abejonės, taipgi sau linksmai rankas patris, pamaciūs, kaip Lietuvių susiprovė tarp savęs „matežininkai litvinai“, kurie nūnai kitokiu prieš nemato, kaip tik tarpe savęs „Bedievai“ kovoja, kad Dievo nėra. „Sudievai“ kovoja, kad Dievas yra. Abejai kovoja už orą. Kas kovos už bėdiną Lietuvos liaudį?!

// Basanavičiaus pažiūros politikoje. Dr. J. Basanavičius, kaip jau rašėme, yra įvardijamas nuo Suvalkijos tarpe atstovą į Dūmą ir Bartinkų valsčius išrinko Basanavičių ingaliotiniu. Delto „Liet. Žinių“ korespondentas G. P. nulyko pas Basanavičių, pa-siteiranti apie jojo politiškias pažiūras. Dr. B. pasisakės, jogei savo pažiūromis artimas esas katedrals, bet jei bus išrinktas Dūmon, tai prie jokios partijos neprisidėsi. Atskyrimą Suvalkijos nuo lenkų žemės jis patartų duoti visų suvalkiečių anketai arba nubalsavinui. Dr. Basanavičius nėra užsibruožęs, kad jis būtinai išrinktu. Esą: „Išrinks važiuosiu. Ne — tai ne“.

Prieš Dr. B. jau esą prieš. Ir tai keista, kad jie esą iš dviejų pusų, tai yra kuninginių ir pirmievių. Vieni rugoją, kad B. viešėdamas kaime nesilankas bažnyčion, kiti pramanę paiką paskala, girdi, jis „parduos Suvalkiją rūsams“. Taigi garbū Basanavičiaus vardu jau smiežia nešvarus gaivalai.

// Mūsų spauda. Pagal atidžiai padarytos apyskaitos, šiemet nuo Naujų Metų ikišiolei Amerikoje išleista viso-pro-viso 50 varda lietuviškų knygų. I tą skaičių, žinoma, inėina net ir 4–8 pusl. lapeliai.

Pagal rūšies, šiaip skaitosi: išvėrų raštų 15, dramų ir komedijų 13, apysakų 6, poezijų 4, politiško turinio 4, daktariškų 3, mokykloms vadovų 2, biografijų 1, kalendorių 1.

Laiškai lietuviškų (iš vardo) turime 23. Iš tų: savaitinių 9, mėnesinių 9, pussavaitinių 2, dvisavaitinių 1, trimėnesinių 1, nereguliarišku laiku 1.

// Dar ketina ateivius suvaržyti. Rašo laikraščiai, jogei ateiviams vėl kesinai uždaryti kelią į Ameriką. Ateinančiuose kongreso posėdžiuose būsių visu-pirmu pakelė klausimas, kaip augščiau pakelus prieš ateivyste slengstį ir nejisileisti „negeistinėj žmonių“. Kaip po nušovimui prezidente McKinley buvo ateivystė suvaržyta, taip dabar, kada John

Peržvalga.

// Klerikalų triumfas. „Šaltinis“ N40 ižengiamuoju straipsniu saldžiai ir linksmai sušunka: „Pasisibaigę jau valsčiuose ingaliotinių rinkimai. Katalikai laimėjo, „pirmeiviams“ parodyta duris. „Pirmeiviams“ ir ciečilieliams už jų tariamuoju nuopelnus, už jų pastatė platiniam, už jų pajuokimą katalikų tamsuliais, už tą visą ištvirkimo platiniam lietuvių katalikai, taip mažažemiai, kaip ir didžiažemiai, davę atsakymą „pirmeiviams“ ir ciečilielij

Sehrank pašvė Rooseveltą, vėl ketina valdžia da labjau suveržti ateivystės tiesas.

// Bostono „broliukai“ susipešė. Matydami, kad kiti laikraščiai su jais nebesiskaito ir neatkreipia į jų pliuvones jokios atidžios, Bostono „Keleivis“ ir „Laisvė“ prasimanė hečą tarp savęs. Mat „Laisvės“ cnatlyvasis Pruseikutis užpuolė ant nelaibai cnatlyvo Bagočiaus, kam šisai suloše šnipo rolo linkui SLA. „Keleiviui“ parūpo sėbras Bagocius ir už jį atsikarto. Tada „Laisvė“ nurodė, jog „Keleivis“ spausdina devynių mėnesių senas žinias. Dabar „Keleivis“ su pasidžiamumu išrēže „Laisvei“ šio kią notaciją: „Perdang būtų berždžias darbas ginkytis su vaisezais, kurie vos tik iš laivo išlipę, neapsipažinę su šios šalies gyvenimu ir jo historija, griebiasi viską „kritikuoti“ ir kitus „mokinti“. Iš tokiu vyruku galima tik nusijuokti. Ant kiek tie vyruai serga gincu mania“ ir tt.

Nebėra mat Lawrence streiko.

// Kiek S. L. R. K. A. narių. „Draugas“ paskelbja, jogei Sušivienijime Lietuvių Rymo Katalikų Amerikoje nėr liepos mėnesio šių metų buvo sieki narių: I. skyriau: pilnųjų 5,598, suspenduota 373, išbrauktų 150; II-ro skyriau: pilnų 19, suspenduotų 1, išbrauktų 1; III-čio skyriau: pilnų 64 ir suspenduotų 2. Vaikų skyriuje yra: pilnų 425, susp. 31 ir 4 išbrauktu.

// Literatiškos naujienos: „Katalikas“ pradėjo spausdinti „Auks Obuolio Historija“ (Graikių mythologijos žiupsnelis). Verė Alyva.

Vilniaus „Viltis“ spausdina Lazdynų Pelėdos apysakėle „Dzidė“.

// Valdžia šnipinėja apie Petrasuką. Mums rašo iš Vilniaus, jogei žandarai pradėje teirautes apie visus žingsnius mūsų gerb. kompozitorius, M. Petrusko. Ko jie nori, dar nežinia.

// Moksleivių organas. Mums rašo, jogei su sekantiu „Laisvės Minties“ numeriu yra rengiamas išleisti juo ir moksleivių organo skyriu — „Jaunimo Sapnai“.

Politikos savaite

AMERIKA. Paskutinės bera dienos prieš rinkimus ir visi didieji kandidatų rėksmai truputį aptilo. Ypač nuo to laiko, kaip tapo peršautas Rooseveltas. Demokratų kandidatas į prezidentus Wilson net paliovė važinėti su prakalbomis, iki pagysias Rooseveltas. Jis esas teisingas ir neroris už save agituoči, kada jo priešas serga.

Bet Rooseveltas jau taisosi. Pereit nedėl dienių pripuolė jo gimtadienis ir sukaktuvės 54 metų Roosevelto amžiaus. Delta New Yorko motoris progresistės užtvenkė visą apylinkę perdavimės Roosevelto paveikslus ir Bull Moose partijos emblemas — melsvus guzikučius su briedžio galva.

Prezidentas Taftas apgarsino, kiek jam šiemet sudėjo pinigų agitacijai už jo kandidatūrą. Viiso labo sudėta \$591,032. Vienas tik Tafto brolis Charles davės

\$56,000. Toliaus eina New Yorko kapitalistas Leland su \$50,000, Andrew Carnegie su \$35,000 ir tt.

BALAKNU KARĘ. Visą šią savaitę keturi talkininkai balsių engė Turkiją. Taip, Bulgarija užmė pietinę dalį miesto Adrianoopolio, Baba-Eski. Vadinas pralaužę visą turkų armijos vidurį ir veikiai gali užgriebti labai svarbu gelžkelį, kas būtų didžiausis Turkijai smūgis. Serbų kariuomenė pačių turkų stiprovė Uskinib (juokinga kaip turkai iš stiprovės Kumanova nelaukė mūšio pabėgo...) Podraug praneša, jogei juodkalniečiai užgriebė garsingą iš miestą Skutari, kurį visą savaitę bombomis daužė. Graikai užgriebė čielą eilę miestų Pietinėje Turkijoje.

MEXIKA. Nauja revoliucija visai neilgai patvėrė. Madero kariuomenė greitai pasiekė nevien sukilių patremti, bet i jo rankas pateko net revoliucijos vadas, generolas Diaz. Taigi ši sukilių Mexikoje skaitoma jau užbaigta. Diaz atiduoda karės teismui, ir gali būt jau būt buves sušaudytas, jeigu ne prezidentas Madero, kuris pareikalavo su Diazu nužūdymu dar palaukėti. Tačiaus leketas sukiliu vado vėl tapo sušaudytas, tarpe tų oficerių Lima ir Migenti. Ką padarys su 2000 sukilių, kuriuos sykiu su Diazu suėmė, dar nežinoma.

Ís Visur.

X 1,000 žuvo vėtrose. Iš filipiņų salų dabar pareina tikros žinios apie spalio 16. buvusias labai dideles vėtras, kurios esa išgriovė šiuos miestelius: Bogo, Danno, Toledo, Massin ir Escalante. Viso čionai pražuvė, daugiau tūkstančių tengimusių žmonių.

X Rado Egypto dokumentus. Londonan praneša archeologas Robert de Rustafjell, kad jisai, kasinėdamas žemes Viršutiniame Egipte atradės septynioliką ritulų papyro, išrašytose senovės egyptiškais hieroglifais. Kiek esa pastebėta, tai šie dokumentai išaiškisi labai daug senovės Egypto ir Syrios historijos.

X Jau 203 aviatorių žuvo. Vokietijoje, ties Geifgen, iš aeroplano iškrito oficieras Weisbarth su pasažierių ir abudu užsimušė. Šitie lakūnijos kankinai dabar papildė žuvusių orlaivininkų eilę iki 203, kurie žuvo pastarausiais ketveriais metais.

X Sufragistė ant bado streiko. Londono tapo uždaryta kalėjimai sufragistė Miss Helen Griggs, kuri tapo pamerktai devyniems mėnesiams sunkių darbų už pasikėsinimą sudeginti kabineto ministerių Harcourt rumą Oxfordo. Vos tik ižengusi kalėjimam, Miss Griggs pradėjo badavimo streiką.

X Darbininkas ižeidė kaizeri. Berline, vokiečių kaizeris Vilimas tapo ižeistas kokio tėn darbininko. Kaizeris dalyvavo padendant kertini akmenį naujai bažnyčiai. Staigu per minią prisigrūdo prie kaizerio koks tėn darbininkas ir ēmė ji bjauriai kolioti. Žinoma, ji areštavo ir nuvėlė ligonbūtin ištirti, begu sveika turi žmogelis protą.

X Ex-sultanas serga. Iš Kon-

stantinopolio rašo, jogei turkų valdžia nutarusi savo buvusi sultana Abdul Hamida išimti iš ištrėmimo vietas ir pargabentį Konstantinopolin, nes senis labai sergas. Todel dabar jau būsių sostapileje nepavojingas.

X Pasimirė novelistas Barr. Iš Londono rašo, jogei šiominis die-nomis pasimirė Woldinghamame pagarsėjęs anglų novelistas, Robert Barr, gimęs 1850 m. Jisai ilgus metus buvo redaktorium „Free Press“. Potam su Jerome K. Jerome inkūrė žinomą satyriską „Tinginio Žurnalą“. Taipgi parašė nemažai populiarų apysakų.

X Ant caro sūnaus pasikėsinimas. Paryžiaus ir Londono laikraščiai kasdien šią savaitę raše bulletinus iš Spalos (Lenkijoje), kur yra nuvežtas gydytus ciesoriaus Nikalojaus sūnus Alexis, 8-nių metų vaikiukas iš Rusijos išpėdinis. Pirmiaus buvo manyta, jogei caraitis kur susižeidė ir delto susirgo; bet vėliaus išsiaiškino, jogei caraitis buvo bandytas nušauti ant caro jachtos „Standard“. Sakoma, kad su klastuotais poperiais ant tos jachtos dasi-gvo už matros tarnystėn vienas revolucionierius, kuris vieną die-ną ir sužeidė caraitį. Jisai dabar pavojingai serga ir po visą Rusiją žmonės meldžiasi, kad jisai pagytu. Caro jachtos admirallas Čagin šiominis dienomis nusišovė, nesa jisai buvęs daveš carui žodi, jogei ant jachtos gali caras būti ramus už savo gyvastį.

X Uždengė lenkų satyros laikraštį. Varšavoję teismo rūmai konfiskavo atspausdintus numerius senai žinomo lenkų satyriško laikraščio „Mucha“ (Musė), poldraug ir visai nabagą pridengę, iki bus perkratyta byla prieš redaktorių Buehneri.

X Pripažista Mongolią. Iš Peterburgo rašo, jogei Rusija oficialiai pripažinusi Mongolijai neprigulmybę. Šita žinia nuvežės rusų ministeris J. Kostovetz, kuris Mangolijos chanas savo sostapilėje Urga, iškilmingai priėmęs. Žinoma, mongolai turi nusidžiaugti, kada rusai atsižada jų teritorija terioti. Klausimas tik: ar ant ilgo?

X Paskalai apie sutartį su Amerika. Du paskalai išsiveržė apie panaikintą sandorą tarpe Amerikos ir Rusijos. Vienas paskalas praneša, jogei tarpe Washingtono ir Peterburgo esa susi-tarta ant vienų metų prailginti senąjį sutartį. Antras paskalas būl Rusija skubinai rengiasi siusti Amerikon paslus ir juos įsigalioti delei darymo naujos sutarties. Katrias paskalas teisingas, net išišaukė.

X Represijos. Žitomieriuje general-gubernatorius uždarė vienam mėnesiui rusiškos gazetas redaktorių Paleckį. Kievoje valdžios uždengė esančią jau nuo 1907 metų draugiją, platinusią po liaudių apšvietą.

X Naujas „pranašas“. Dienraštis „Rieč“ praneša, jogei Vologdos gub. pasirodė naujas „senukas“ Stefan. Jisai paeina iš kaimiečių šeimynos. Nuo 20 metų platina savo „mokslą“ ir turi jau apsčiai pasekėjų. Jo tikėjimiš-garsiai neskambėjusio Rasputino skanadlus.

X Aptiko pinigų klastorius.

Rusų policija užklupo pėdsakas organizuotos klastapiningių šaikos, dirbančios šimtarubles. Jos vyriausiu buveinė esanti Niceoj. Su francūzų policijos pagalba areštuota net 70 ypatų. Daugiausiai išplatinti.

X Kiek Rusijoje girių. Pagal paskutinės statistikos pasirodo Rusijoje dabar esama dar girių ant 573,000,000 akrų žemės.

X Didelis labdarys. Lenkijoje pasimirė Dr. St. Hassewicz, kuris mirdamas užrašė švietimo draugijai Macierz Śląska (Ciešinėje) 180,000 rublių. Be to Hassewicz užrašės dar įvairiomis labdarių draugijoms Lenkijoje, Galicijoje ir Poznaniuje po dideles sumas piningu. Kada mės tokį labdarių susilaiksite!

X Rinkimai į 4-tą Dūmą. Valst. rinkimai Kauno g. Telšių pav. Plungė v. Šaulys ir Šakinis. Kartinos v. Al. Knipovičius, K. Intas. Reseinių pav. Šidlavos v. B. Kondratas, M. Brožauskas. Jurbaroko v. J. Gedraitis, R. Bertulis. Raseinių v. J. Urbaitis ir J. Kačiūsis. Eržvilko v. J. Gudavičius ir Juoz. Tolius.

X Zarasu pav. Vyždžių v. J. Dere-lo, P. Saikauskas. Rimšėnų v. Ig. Kazdamavičius, F. Karla. Dirsvie-tos v. Petkus, S. Abolevičius. Šala-kų v. P. Jarockis, Kaukavičius. Slabadių v. K. Treščinskas, P. Bu-ryj.

X Kauno pav. Vilkijos v. V. Stan-kus, A. Stankevičius. Raudėnų v. J. Jakaitis, K. Kukta, Seredžių v. A. Velička, M. Aulosevičius. Ve-liuonos v. St. Vaičiūška, J. Kazlauskas. Baudonies v. J. Malinauskas, P. Paškevičius. Josvainių v. J. Zikas, J. Kišonis, Keidonių v. D. Batura, An. Žukauskas. Šurvi-liškio v. P. Širmulevičius, J. Sen-tavicius. Žeimelio v. K. Kasperu-nas, An. Cibutavičius. Krakių v. J. Zinkus, V. Linkevičius.

X Šiaulių pav. Radviliškio v. A. Šimkus ir R. Šošas. Krupių v. J. Gedzius, K. Gedzius. Šiaulėnų v. P. Amzbrazaitys ir J. Batura. Tryškių v. T. Smilgys, J. Šukšta. Padubiso v. Pel. Jurgutavičius ir Ig. Dzvetauskas. Blagoviešensko v. J. Muntumas, J. Jankauskas.

X Panevėžio pav. Pabiržės v. E. Santas, J. Ežunaris. Krakinovo v. J. Zinis, K. Kakėnas. Ramygalos v. B. Gaska, J. Balčikonis (baig-univ.) Pumpėnų v. J. Ragaižiškis, A. Čipkis. Čipėnų v. A. Vasyliaus ir Latvėnas. Skrabotškio v. J. Krivickas, J. Šalučka. Gulbių v. J. Paštolis, Kl. Šlikas. Kiburių v. J. Gavzilka, K. Janulevičius. Pakruojaus v. Balt. Gruža, K. Kidas. Linkuvos v. Vl. Pa-kalnis, J. Šeplaukis.

X Ukmergės pav. Subačiaus vals. T. Grubis ir An. Samolis. Raguvos v. J. Vanagas, Jur. Debeikis. Sesikų v. J. Jankunas, K. Skorubskis. Debeikų v. V. Šukys, V. Pekarskis. Taujienų v. J. Pukas ir Ig. Pauliukonis. Veprų v. J. Pečiulis, J. Balenčis. Kurklių v. Ig. Ilba ir K. Junkevičius. Anykščių v. J. Kiaušas, J. Maldeikis. Kovarsko v. A. Tarulis, Kl. Vil-džunas. Žemaitkiemio v. V. Purlys, Just. Lazauskas. Šėtos v. J. Matejunas, J. Pakštys. Pagirių v. K. Marazas, J. Gigas. Kanstanti-

novo v. J. Varnas, Jurg. Simana-vičius.

X Ukmurgės pav. mažažemiu iš-rinko 25 ingaliot, iš tų 4 kun.: V. Lakaševičius, J. Vaišvila, Al. Skačauskas, J. Straševičius, J. Mickalevskis, T. Vasiliauskas, St. Michailauskas, K. Kamenskis, A. Zaremba, P. Legeckas, P. Januševičius, J. Kumperavičius, M. Micevičius, K. Kačinskas, J. Še-miotas, S. Kazlauskas, J. Cyrtau-tas, J. Zenkevičius, A. Chmieliuskas, A. Urbanavičius, St. Pabašuskas, St. Stankunavičius, P. Verecinskas.

X Suvalkų gub. Gudelių gmin. žemvaldžiai išrinko: P. Bacevičių, J. Degutį, V. Lieponį, M. Matulaitį, K. Gustaitį, A. Kuznicką. Veiverių gm.: Kun. Laurnaitis, kun. Skardžinskai, kun. Baltrušaitis ir dar 3 ūkininkus.

X Gudelių mažažemai išrinko: Gustaitį ir Žilionių. Ezerėnų pav. Rugsėjo 18 dieną Erežnuose buvo mažažemiu in-galiotinių rinkimai. Iš 514 žmonių atvyko tiktais 72. Ingaliotinių išrinkta 14 žmonių: Jonas Aukštouliš (baigęs Tomsko juridišką fakultetą). Vincas Vienožindis (vidurinių mokslų baigęs). Pranciškus Kalpokas (valsčiaus raštiniukas), Antanas Bizas, Antanas Krištanauskas, Jonas Šeikus, Juozas Urbanavičius, Juozas Tubelis. Pranciškus Labuckis. Kazimieras Tamaševičius, Justinas Dabkus, Petras Kurlis, N. Kvipolis, Juozas Konapackis ir Juozas Punskis.

X ARIOGALA, Kauno g. Prei-kapio kaimo pasikorė 50metų se-nis Paulanis. Nusižūdymo prie-žastis esanti ta, kad jo vaikai ne-leid jam antra pačią vesti.

Zanavykas.

X VARNIAI, Telšių pav. Rugsėjo 19 ir 20 d. čia storai pasnigę; ne tik stogai liko balti, bet ir visa žemė. Žmonės neįmanoma kaip sku-beti bulves nugrobt. Davatka.

X GASCIŪNAI, Kauno gub. Klo-pu kaimo rugsėjo 3. atsikito ne-laimė. Ūkininkas Povilaitis su savo žmona važiavo iš Joniškio īamo. Ratai buvo pilni trašų. Prie namus Povilaitis nuėjo pė-sčias namo, o žmona pavažiavo. Per neatsargumą ji īvažiavo griovi-ni ir apvirto. Trašos prispaudė moterį ir ji mirė.

X RIETAVAS, Kanno g. Rugpjūčio 31. žemėčių viršininkas svarstė vietinio klebono Kasparavičiaus bylą su Banie. Banienė reikalavo iš klebono 67 rub. Teisme Banienė pasakojo, kad kleb-pačiems iš jos kantraktą ir ve-kselių iš sudeginęs, o piningu žadė-jęs ryto atiduoti, bet iki šios die-nos klebonas piningu neatidavęs. Nors Ban. ir liūdininkų turėjo, bet byla liko be pasekmų.

X Sniegas. Kai-kuriose Lietuvos vietose pasirodė pirmas sniegas. Taip, mums rašo, kād rugsėjo 20. iškritis sniegas Rokiškio apylinke. Apie Mažeikius tiek buvę sniego, kad net visur baltavo.

X AKNYSTA, Ezerėnų pav. Bai-si žmogžūdystė. Rugsėjo 21. apie 8 valandą vakaro Kolnorainių so-džiuje atsikito nelaimė. Ūkininkas Petras Dzenis, išrinktas nuo valsčiaus ingaliotiniu, per langą iš šautuvo liko persautas ir naktį 22–23 š. m. mirė. Intarta Kolno-geidau sodž. ūkininkus K. ir P. Ancius, su

Visa jaunuomenė išsidangino Amerikon, o stipresnėj vyrai ant sielei (troptų) plaukia Prūsusna. Ūkininkai dar šiaip taip nuvalė javus, o dvarai visai suvėlavos. Rugsėjo 20. kai-kur apie Panevėžį ir Radviliškį snigo, o dvarų jaučiai dar buvo nenualyti, taip ir pamesti ant laukų pūti.

VIRBALISKIS, Ukm. pav. Lebedžių sodžius išsidalino vienkiemis. Viskas labai ramiai apsėjo, be jokių vaidų. Kad taip gražiau ir toliau gyventų.

Brostvininkas.

DIRŽIAI, Šiaulių pav. Nors ir nedidelis kaimas, bet labai neraus. Ūkininkai nuolat del visokių niekų bylinėjasi. Siemet išskirtė i vienasėdius, tai gal nors dabar nurimis ir protą ingys. Šiaip laikraščiu neskaito, tamšys, jaunimas girtuokliauja.

Nuomininkas.

Delei neatsargumo. Naciškių sodžiu Joniškėlio parapijoje (Pan. pav.) pas vieną ūkininką atvežė kuliamą garo mašiną. Per neatsargumą nuo tos mašinos užsidegė klojimas ir dabar tas ūkninkas be nieko paliko. Vis tai per neatsargumą ir nemokėjimą žmonių su mašinomis apsieiti. **J. Lapė.**

Pušalotas, Pan. pav. **Baisi žmogžudystė**. Rug. 16. iš ryto atrasta užmuštas žydas aptiekiorius, jo žmona ir sunkiai sužeista 4 metų vaikas. Atrasta darže čebatai ir kruvinas šerdečinkas, kuriuo, matyt, buvo užmušti tie žmones. Vidū viskas išversta. Jieškota pinigų, spėjama — rado lig 500 rub., kurie buvo sudėti naujai statomai žydų maldinyciai. Pažymetina, kad tai atsikito pačiam mieštelio viduryje. Vienas suimtas, bet ar jis kaltas negali prirodyti. Žyda tarësi išrašyti suni.

Kviet.

Ragelai, Zarasu p. Draugijų bei sąjungu gubernijinė komisija rugpjūtį 21. užvirtino „Ragelių ūkio ratel.”

JONIŠKIS, Šiaulių pav. Toji pati komisija ir gi rugpjūtį 21. uždarė Joniškio ūkininkų klubą „Artoja”, pasiremdama kokiais tai slaptais donosais, būk draugija peržengus savo įstatymu 20 ir 28 paragrafus, tai yra rengusi būk leidimo vakarus ir tt. Reikia žinoti, kad „Artojas” kunitiniams labai nepatiko ir senai jaudinti ant jo griežę. Taip-pat neužvirtino Joniškio muzikos ir dramos draugijos „Stygos”.

SEDOJ, Telšių pav. Pernai atidengtas „Blaivybės” skyrius, bet menkai gyvuoją. Pernai buvo 92 nariai, o siemet tik 42. Gėda sediškiam! Iš likusių pinigų buvo žadēta skaityklą ar veliavą bažnyčiai intaisi, bet nepadaryta nei vienas nei kitas.

Rytų vėjas.

(„Liet. Ūkin.”)

Lietuviai tautadailė pas lenkus. Lietuviai dailininkai praneša: Šiomis dienomis buvo pasirodžiusios Vilniaus gatvėse lenkü „Liutinios” afišos, papuoštos gryna nukopijuotais pagražinimais, paimtais iš Lietuvii Kryžių albumo. Indomu, kad jau pasinaudota juom, nors dar tas albumas nepardavinėjamas, nors jis jau atspausdintas, bet delei nepriklausomu nuo L. Dailės Draugijos kliucių, iš spaustuvės dar neįleistinas. Taip-pat p. Molintės krautuvėj matome išstatytą divoną, padidintą jos pačios dirbtuvės, kuri puošia didžtulpių, paimtai iš L. Dailės Draugijos išeistos atvirutės. Gaila tik, kad divono galai padabinti yra raudonai-baltomis juostomis, kurios savo reikiščiu Loviščio stiliumi visai prie tų tulpinių nepritinka. Jeigu atsi-

minti, kad prieš porą metų kai-kurių lenkų kningų luobelai buvo padailinti mūsų verpsčių lentelių kopiomis, tai iš to galima spręsti, kad svetimtaučiai lietuvių tautadailės gražumą gerai matato.

Soboras. Peterburgo laikraščiai praneša, jogei synodas ruošiasi sušaukti visuotinajį stačiatikių Bažnyčios Soborą. Soboras manoma esą šaukti vasario mėnesį 1913 m. Rugsėjo 20. buvęs sukiestas tam tyčia soboro klausimui svarstyti visas Synodas.

(„Viltis”.)

VILNIUS. Pilie kalnas. Netoli katedros tarp medžių yra augštasis Pilies Kalnas, arba, kaip jį daugelis vadina, Gedimino Kalnas. Ant jo dar yra griuvėsi nuo rūmų, kuriuose gyveno didieji Lietuvos kunigaikščiai. Tą kalną kasdien aplanko daugybė žmonių. Nuo kalno matyti visas miestas, kaip ant delno. Už inėjimą kalnan mokama 3 kap. (mokiniai nieko nemoka). Nuo sausio 1 d. šiu metų iki šiai dienai surinkta tokiu būdu apie 1,900 rublių.

KAUNAS. Naujokų ēmimas. Šiais metais iš Kauno gubernijos reikia paimti 6105 naujokus (rekrutus) i kariuomenę.

Šaukia bus paimta
Kauno pav. 1,568 723
Ukmergė 1,922 889
Ezerėnų 2,126 982
Panevėžio 2,053 949
Šiaulių 2,171 1005
Telšių 1,527 707
Raseinių 1,835 850
(„Aušra”.)

SINTAUTAI, Naumiesčio apj. Jau keleri metai, kaip yra sudegusi mūsų bažnyčia. Pamaldo laikomos šapoje, kuria pastatė su didele bėda. Nutarta pastatyti mūrinę bažnyčią. Pagaliaus rugpjūtį pradžioje gauta leidimas. Manoma siemet pastatyti pama-

Von der Michelson.

SEIRIJAI, Seinų apskr. Šiomių dienomis mūsų parapija apleido kūn. Vladislovas Tautkevičius, pragyvenęs čionai arti penkerių metų. Kun. VI. Tautkevičius buvo uolus veikėjas ir pavyzdingas blaivininkas. Isteigęs pas mus „Blaivybės” draugiją, visokiai būdais žmones kalbino ir traukė priekis.

Jaunas dzūkas.

PRIENAI, Mariampolės apskr. Alus su degtine pas mus padeda moterims naudoties lygiomis teisėmis su vyrais: šventadieniais i miestą važnyčioja vyrai, o iš miesto užleidžia vietą moterims, patis gi guli išdrirkę vežime. Vie na mergina šventadienį 22 rugpjūtį manė pasielgti karžygiskai, norėjo pasiodyti, kad draugiai galinti gerti už vyrus, užtat priemaukė tiek degtinės ar alučio, kad vos nesprogo.

Matauskerta.
(„Saltinis”.)

IS LATVIJOS.

RYGA. Ekspropriacija. Rugsėjo 22. vakare 4 nežinomi vyrai išėję į A. Vronevskio miltų sandeli, Dinaburgo gatvę, 2 iš jų stovėjo prie durų, o kiti suriko: „rankas augštyn!”, bet kol vienas iš juos grąsino revolveriu, tol antras paėmė iš kasės 170 rublių ir tuo met visi piktadariai pabėgo.

Rengia koncertus ir darbininkams. Darbininkų Kultūros draugijoje, Rygoje, nutarė rengti vieną elę — išviso 6 — syntoniškų koncertų — kas mėnesį vieną. Tuose koncertuose griež ventinis Šniefogto symfoniskasis orkestras, o taipgi ir nekuris solistai. „Žvaigždės” vakariniuose ir nedėliniuose kursuose suaugu-

siems mokslos jau prasidėjo. Kur- sų programa tilpo „Rygos Naujienų” N36. Bražymo arba „cer- cenijos” mokys žinomas lietuviams inžinierius p. Pr. Vanagas.

Squarestavo keletą vyru ant vieškelio. Ant Lubano vieškelio squarestuota keletas žmonių. Are- stavimo priežastis — spėjimas, kad squarestotieji norėjė aplankytis nedaleistą susirinkimą. Naktį vi- si squarestotieji žmonės laikyti Drelinio valsčiaus rūmuose, o sek- madienio ryta juos visus atgabeno į vietinę slaptą policiją, kur tuomet juos visus paliuosavo.

(„Rygos Naujienos”.)

Rygos „Kanklių” vakanėlis surengtas gymnastų salėje 22 rug- sėjo atsižymėjo indomia programma, susidedančia iš 2-ju dalių: deklamacijų su dainomis ir dra- matiško vaizdelio „Likimo baus- mė”, pirmą syk pastatyto Rygoje ant lietuvių scenos.

Teatras, „Kanklių” draugi- jos dramatiškoji kuopa laike pas- kutiniojo savo vietinio susirinki- mo nutarė surengti dramatiškuo- sius kursus, įsitaisyti sau pagal iš- galės nekurius rūbus ir nusisam- dyt savo reikalams būta, kokiui

dabar ir liko nusamdytas prie Elžb. g. N22 (kur „R. G.” redak- cija). Po Naujų Metų „Kanklių” artistai ketina surengti savo nau- džių.

Teismas. Rygos apygardos teismas 7 rugs. pasmerkė buvusi miestų sargi Podžiūnų už sukrivi- nimą tūlo Vibaro, vedant į „učast- ką”, ant 4 mén. į kalėjimą.

Permaina „Latvijos” redak- cijoje. „R. Av.” rašo girdėjus, kad nuo 1 spalio pasitraukia dabartinius „Lat.” red. p. Rusis. Kas jo veteje bus tuotarpu nežinia. „Lat.” leidėjai jau nuo 1. gegė- žės buvo nutarę pakeisti p. Rusi pastorių Gailiti, bet iš priežasties stokos pastorių, dvasiškoji vyriausybė nesutikus Gailiti at- trankti nuo savo pareigų.

Latvių ekonomiškoji draugi- ja Rygoje, inkurė ſiernet prie

esamuju skyrių: gyvulininkystės,

pienininkystės, žemdirbystės,

sodininkystės, bitininkystės, mel- joracieji,

šeimininkystės mokslo,

taipogi ir paukštininkystės sky- rių, pakvietus jam vesti p. Kalni- na, baigus augštės mokslo.

Už perspausdinimą iš „So- vrem. Mir.” straipsnio apie mirties bausmės skaitimes „Jau Deen Lapa” redaktorius Pipin nušro- puotas 100 rb., užmainant mene- siu kalėjimo.

Netikras 500-rubles 1898 me-

tu ėmė po Ryga platinti tris kažin-

kokie apgavikai, pirkdamis tavorus.

Latvių kningų leidėjų ir knin- gų prekiuotojų draugijai neleis- iti išleidinėti naujų laikrašio „Musu Gramatinibza”.

Mitingų manoma buvo atlikti Dreiligsbušo miške, bet policijai apie tai dažinojus ēmė laukti prie miško, kur ir suėmė fabriko darbininkus, 10 vyru į 2 moteriškas.

Mintaujoje suimtas bendradar- bis redakejios laikrašio „M. Duoma” J. Druva, kaltinamas už prisidėjimą prie revoliucijos 1905 m.

Proklamacijos. Prieš diena rinkimo ingaliotinių nuo apskričių, daugely vietose Baltijoje buvo iš- mėtytos proklamacijos nelegališ- kų organizacijų.

Dorpate pas vieną studentą at- rasta keletas mergaičių 12—14 metų tarnavusiu nepadoriems tikslams. Kai-kurios iš jų buvo už- krėstos ligomis. Policija suėmė studentą į jo drauges.

(„Rygos Garsas”.)

IS Amerikos.

Darrowo bylą atidėjo. Los Angeles, Cal, teismas atidėjo bylą garsaus advokato Clarenceo Da- rrow, antrą syk skundžiamo už papirkimą teisėjų per McNamarą bylą. Pradės jo byla nagrinėti kada pirmose dienose lapkričio.

Unija nusmerkė. Hartford, Conn. teismas užbaigė nagrinėti skundą skrybelių firmos Loewe Co. iš Danbury. Si kompanija skundesi nukentėjusi delei skrybelių unijos (Hatters Union), kurią tą kompaniją boykotavo. Teismas uniją pasmerkė, kad užmokėtų kompanijai \$80,000 ir lėšas.

Krutomųjų paveikslų pramonė auga. Vaisbos departamentas praneša, jogei per šiuos metus apie 15,000 mylių ilgumo juostelių, tai yra krutomųjų paveikslų filmų, tapo iš Amerikos išgabenta sveriant, o ingabenta čionai apie 3,000 mylių. Išgabenta 80,000,000 pėdu, vertės \$6,815,060.

Valstijos kur daugiau moterų Jau buvo rašyta, jogei pagal pas- kutiniojo cenzo, pasirodė Amerikoje esą daugiau moterų už vy- rus. Dabar cenzo direktorius Durand dar pažymi, kad ypač

siųs valstijose moteris viršija vyru. Dabar cenzo direktorius Durand dar pažymi, kad ypač

reliгиšką veikalą? Gal norėjo daug sutraukti publikos? Jei tik Nedėlioje, spalio 13. taip vadi- delta, tai tikslą atsiękė, nes pu- blikos buvo veik pilmā salė. Bet lietuviški „anarchistai” surengė gerai padarė, kad ir tokiu tikslu savo prakalbas. Kalbėjo Šidi- los. Viena, kad veikalas yra kis. Jisai „filosofavo”, jogei historikas; antra — labai gilia „Suvienyto Valstijose darbininkų prasmę; trečia — nesunku ir ko balsas neturi nė tiek vertės, išmokti. Todel iš lošimo galėjo kiek nususė versio kailis”, kad pasimokinti ir pati lošėjai ir pu- blica trijų dalykų: dirstelėti į tą malas”, kad „visoką valdžią rei- historijos laiką, kada krikščiony- kia išgriauti ir žmonija turi gy- bę prasidėjo, pagalvoti, delko į venti be jokios valdžios”, kad brasiidėjo, ant galo, persitikrinti, „privatiškają nusavybę reikia kad žmonių historiški veikalai yra visiškai išgriauti bei panaikint”, daug lengviau suprasti ir sulošti, kad „socializmas ir anarchizmas negu kokie sensacijiniai paškvi- ria vienas ir tas-pats dalykas” ir

lai, panašus į „Bombas”, „Sve- tt. ir tt. įt. p. Bet ga- Po prakalbų buvo klausimai. li būti, kad socialistai pasiūmė ši- Vienas iš publikos paklauso: ta veikalą lošti ir tikrai pasikėtinti. „Kas tai yra privatiškai nuo- dami lošti geresnus veikalus. Jei vybė?” Kalbėtojas paaikino, taip, tai reikytų jų pasiryžimui tik kad „Carnegie plienas ir Rocke- karstai su delnais pliaukštėti. fellerio kerosinas”. Nekurie iš Šiuo kartu jie, tai yra lošėjai, po publikos norėjo paaikinti ta teisybės ir užsispelnė publikos pa- klausimą plačiau ir aiškiu, bet dėka, nes matosi, jogei aktorių nedavė balso. Kilo daugiau klu- dėta nemaža triūs išsimokinimui, simu, ant kurių kalbėtojas ne- kadangi mūsų socialistai dar nie- istengt atsakyti. Tada vienas iš kad taip gerai nesulošę, kaip publikos patėmijo, kad kalbėtojas „Marija Magdalietė”.

Jeigu prisireiktu, vienok, pa- apie tai, apie ką pats nežino, ir sakyti: kuris iš aktorių buvo ge- yra persilpnas atsakinėti ant riausis, tai negalėtum, nes beveik klusimų. Balsas patėmtojui visi vienodai buvo išdresiruoti. tuo atimta. Tokią tai laisvę mū- išimtinai gerą prigimtą veiksmą su „anarchistai” išpažysta.

parodė jei bent p. Bekampis, ku- rius iš Judovo (Judošiaus) ro- tu labo, reikytų jiems išidėmēti, Jis savo prigimtu kūno krai- pynus ir da apdėtas su juoda barzda, išrodė tokį Judošių, kad

varpė. Bėkampis tai pripažiusta individualė laisvę. Šioje dramoje vie- o socializmą — ne; anarchist

žmonių, kuriuos būtinai reikia valdyti? Antgalio jie sako, kad patriotizmas yra bjauriausias dalyis draugijoje; kad jis reikia išnairinti iš pat pamatų. Klystate! Ne patriotizmas yra kaltas; jeigu jo vardinė kapitalisai, carai bei karalai išnaudoja liaudi, bet yra didžiausias kaltininkas tie, kurie pavartoja patriotizmą blogiems tikslams. Patriotizmo niekados neišgriausite, ne tai negaliamas dalykas. Tyrasis patriotizmas, t. y. mylēti savo tėvus, brolius, sesutes, — buvo per amžius ir bus. Žmonės gyveno gentėse ir jau tada pas juos egzistavo patriotizmas; vėliaus jie gyveno fratrijose, padermėse, ant galos suėjo į nacijas (tautas), o patriotizmas gyvavo ir gyvuoja.

Galū-gale reikia pasakyti, kad tie vyrūkai, mūsų „anarchistai“, kiek aš juos žinan, nepažįsta nei patriotizmo, nei socializmo, nei anarchizmo. Aš jums iš širdies veliju šiuos vaidustus: pirma patys gerai pasikritikukite ir pasiminkite, o paskui kritikuokite ir mokininkite kitus.

K. Pušynas.

PHILADELPHIA, PA.

Kaip jau buvo laikraščiuose rašyta, vietinė TMD. 74 knopa buvo sumanusi sutverti blaivų apšviestos klubą. Apie 30 narių suėjė sutvėrē ir praminė „Jaunimo Apšvietos Klubas“. Pirmame susirinkime, pasidėkavojant J. Griniui ir jo kalbai, visi pritarė ir sutvėrē; bet ant tolesnių susirinkimų neatsilankė Grinius ir kiti prakilnesni žmonės; o „prasiokai“ susirinkę per du sykius, neturėdami vadovą, yt bitės be binėlio išsiskirstė į šalis, o katrie buvo įmokėjė pinigus, vėl atsiėmė.

Philadelphijos visi apšviestiniai dabar yra susispiepti aplinkui. Philadelphijos Medikališka klinika, į kurią prikuvo tūli lietuvių iš New Yorko po subbankrutijimui garsiojo Collinso. Čia iš tamsūnilių daro gera pelnā. Pagaliaus kuningas Šv. Kazimiero parapijoj, šiaip tai draudžia apgarsinimus prie bažnyčios dalinti po aresto bausme; bet Philadelphijos Medikališko kliniko beveik kas nedeldienis yra dalinami apgarsinimai ir jo išeista kningutė. Kiek laiko atgal kažin-kas čionai išleido šmeižimus ant Medikališko kliniko. Spėjama, kad taip padarė daktaras Stankus, ir tuose šmeižimuose buvo įvardyta vedėjai to kliniko. Pertai mūsų apšviestūnai gėdisi ir akių priežmones parodyti.

Sundaktarių Priešas.

NEW BRITAIN, CONN.

(Mūsų kor.)

Kaip visur kas metas didesniuose miestuose būna mokoma valkariai (rudens ir žiemos laiku) angliskos kalbos, aritmetikos, historijos, etc., taip yra daroma ir pas mus. Ir lietuvių, nors neperdidelis skaičius, bet lankosi. Siemet gi čion užsiemė mokyti da ir kitoj vietoj — panelė Zigmantinė iš Bristol'o. Mokina ji bažnytinėje svetainėje. Arda maičiau jau turi apie 13 studentų; vyru daugiau, negu merginų. Žinoma, susirinkę visi žaliukai, ir kaip tokiems tai ir tinka labjančiai tokiai mokykla, kur nesuprantamas vietas lietuviškai perpasa koja. Todel linkėtina, kad juodaugiausia lietuvių lankytų. Mėgi pasitikime, kad panelė Zigmantinė netrukus energijos padirbēti taip prakilnų darbą.

Mūsų draugysčių namai jau

tuojaus bus užbaigtū statyti, ir jau ruošiamasi prie atidarymo. Nėra nei kalbos, kad turėsime gražų pokylį.

LAWRENCE, MASS.

Bene spalvio 20. buvo čia suengtos LSS. 46 kuopos prakalbos. Kalbėjo Antonovas iš Bostono. Bet Lawrence'o žmonės taip apsivéle nuo prakalbų, kad daugelis sako: „Vistiek ar mums kalba, ar pairusin būbnan barbina?“

Spalnio 13. keli jauni vaikinai ir panelės susirinko ant pietų pas J. S. Žaidė lietuviškus žaidimus: žiedų dalinė, rasiņėjos duodamis užklausimus vieni kitiems. Labai juokingi žaidimai. Pasibovinė susitarė sumesti kelius dolerius. Dėjo visi po pusę dolerio, J. S. — \$1. Išviso pasidardė \$6.50. Aukas paskyrė poetui Jovarui.

Lawrence'o jauni vaikinai jau pratinių prie dailės, ne taip kaip keli metai daugėsi galvas buteliais.

Svečias.

PATERSON, N. J.

Spalio 19. subatos vakare 92 Lafayette svetainėje atsibuvė iš eilės antras lietuvių vakarėlis, kur p. A.T. Račiūnas iš Brooklyno kinematografistas ir J. M. Danielius parengė tą vakarėli, perstatydami lietuvių typus judančiais paveikslais: Klumpakojį, Noriu Miego, Suktini, Aguonėlę, ir kitus žaislus, kurių ikšiole įtakos dar nebuvė matės, ir labai gražiai atrodė, rodos kad gyvi žmonės šoka. Pirmoji vakarėlio dalis buvo historiški Lietuvos paveiklai, žemlapjai, pylių griuvėsiai, upės, miestai, bažnyčios, dieđieji Lietuvos mokslo vyrai, kunginai, kungai, poetai, profesoriai ir kiti ižymesni mūsų taufos veikėjai. Taipgi buvo parodyta Amerikos lietuvių veikėjų ir mokslo vyru paveikslai.

Dainavo illustruotas daineles p-lė Mileriutė iš Brooklyno ir p. Strumskis skambino ant piano: „Už giriūs teka upė“, „Lietuva, tėvynė mūsų“. Kitų dainelių ir deklamacijų nepamenu vardų.

Po tų perstatymų užgiedojo Lietuvos hymnus su visa publika ir su dėlėn plojimui pasibaigę perstatymas, o prasidėjo šokiai.

Žmonių prisirinko vidutiniškai ir visi atrodė užgančintais. P-ui Račiūnui reikia ištarti pagarbos žodių už jo visa surengimą lietuviškai paveikslų.

Patersono žmoneliai, matytis, nelabai da prate prie tokioj vakarėlių, ir nežino, kaip apsieiti;

labausiai tėvai savo vaikučius atsivedė svetainėn nėkiek jų nevaldo. Vaikai daro tokį brzdėsi ir lermą po svetainę, kad nėkaip negalima kitiems apsikęsti.

Tėvams reikėtų bent kiek labaus žūrėti į savo vaikus ir mokinti juos dorai apsieiti. J. K. Mikas.

HUDSON, N. Y.

Spalnio 15. 7 val. ryte nusisėvių vietinis, visų žinomas lietuvis, Jonas Jarmoška.

Jonas Jarmoška paėjo iš Kauño gub., Raseinių pav. Pragyyeno Amerikoje 21 metus. Turėjo nuosavį hotelį, vertės \$15.000. Kas jis privertė prie saužūdystės, niekas negali pasakyti. Nepaliko jokio dokumento. Liko pati ir 3 sunys. Turėjo Amerikoje brolį, kuris gyvena Readinge, Pa.

Palaidotės spalnio 17. ant Hudsono miesto kapinių. Tegul jam būna lengva svetima žemelė!

Ant. K. Bubliauskas.

APSISAUGOKIT!

Vidurvasaryj, š. m., i Hammond, Ind. atsibastęs buvo, kaip vėliau patirta, iš Chicagos nekokis kriauciu lietuvis, pasi- vadine save Martinu Rudžin (gal Rudaitis) ir pragyvenęs čia artidvių mėnesių, darbuodamas tarpais pas kriauciu. Čia būdamas, vietiniams lietuviams reklamavo save kaip gana susipratusi ir apsifrynu išnogumi. Ne-

bjaurina tą dailės šventinyčią sceną ir iš jausmų auklėjimo vienos teatro daro balaganą piningu viliojimui.

Taip dalykams vykstant kilo brooklyniečių tarpe mintis suverti draugiją, kuri rūpintusi parodity visuomenė tikrąj teatrą užduoti ir skelbti nuo scenos tikruosis dailės žiedus. Su tuom tikslu šiomis dienomis tapo suverta Brooklyn'e Muzikos bei Dramos Draugija „Vyturėlis“.

„Vyturėlio“ siekiai yra šiokie: a) sukuopti visus vietinius jau atsižymėjusius muzikus, dainininkus ir aktorius vienan būrim bendrai visiems lavinties;

b) lavinti naujukus turinčius muzikališką ar aktorišką gabumą;

c) suotankiausiai statyti ant scenos vien tik linksmus, bet paminėjusius veikalus: operetes, vodevilius, farsus ir komedijas su dainomis, orkestra ir šokais;

d) minėtuosius veikalus statyti ant scenos vien tik su pilnai išsilavinusiais ir gabajais veikėjais, gremėdžiu bei tinginiu nejisiležiant;

e) visą draugijos pelną panau doti vien savios, t. y. lietuviškos Amerikos lietuvius, pasirodē reikalinga esant steigti politišką išsievij organizaciją. Pamatas buvo, taip bent atrodė, tvirtas. Medžiagos statymui — apstis. Tik dirbk, bille nori. Dirbtą, kaip išmanya ir kiek galėta. Budinės pakilo augštai ir Jame daugelis rado sau pastoge ir vaisingą, tikrą lietuvišką, prieigaudą.

Subrzdus žmonėms Lietuvoje ir to subrzdimo aidui pasiekus Amerikos lietuvius, pasirodē reikalinga esant steigti politišką išsievij organizaciją. Pamatas už-

veikalus. Draugijos narai dirba ne savo pasipelnymui, bet visuomenės labui.

„Vyturėlis“ — draugija beparamyška. Kiekviena gabi ypatę malonai bus priimta.

Iš brooklyniečiams žinomų muzikų ir dainininkų prisiradę prie „Vyturėlio“ šios ypatos (alfabetiskai): Brazys, Bukšnaitis, Ereminas, Kancierintė, Kvederas, Kriaučiūnas, Rimkus, Strumskis ir daugelis kitų vienai atsižymėjusių veikalų.

Neklysime, vadindami tas orga-

nizacijas pažangiausiomis mūsų tarpe. Jos augo. Susivienijimo nariai, bent gi jų dauguma, virtė sąjungiečiais. Darbas šiaip-taip įtakos iki tais metais, kada mūsų tūlū nekvietė „vadovą“ užsimanta statomuosius budinkus griauti.

Kad griaunti, — tai jau griaunti.

Taip, kad akmuo ant akmens ne-

pasiliktu! Bet delko, už ką? Jie

nežino, nes jie — betančiai, be-

principai žmonės.

Ir ką-gi sakysit, juk griovo-

darbas atliekama be jokio prakil-

nesnio tikslø, delto kad tai patiko,

ir tas darbas vadinama kritika.

Pasižiūrėkit i „Laisvę“, ku-

rioje p. L. Pruseika (II Dūmos at-

stovas, kaip tūlū socialistų garsina-

nam) kalba apie SLA. ir Bago-

čių. Anot jo Bagočiui, kaipo so-

cialistui, turi užtekti to, kad ačiu

socialistų kritikai (?) SLA. nyko.

Na, o dabar SLA. nebenyksta, jis

augo, o „kritika“ („Keleivinė“, „Laisvinė“ ir „Kovinė“) nieko

nebegelbsti. Tad kas belieka? Lie-

ka darbas šnipu: Bagočius (anais

metais jis intarta pinkertonu ir iš

to neišsiteisino: jis sakėsi būk pin-

kertonai jis šelpę pinigų, kno-

met jis pats ējës mokslus, nors,

kaip dabar žinome, jis šelpę ne

pinkertonai, o presbiterijon kū-

ningas) ir dabar su jais veikiai

susizinojo ir praneš valdžiai, jog

SLA. dar nelegalizuotas Massa-

chusets valstijo, priima toje

valstijo narius.

Tai buvo stambus dalykai.

Smulkesnių yra aibės. Žinoma,

negaliu mineti vardus tū žmonių,

kurių darbai nėra dar į aikštę iš-

ėjė. Nenorėčiau juos išduoti, nors

ne kiek nepraskalsčiau prieš prin-

cipus: mano kuopos nariai vien-

balsiai mane išteisintu. Iš smul-

kesniųj paminėti porą.

Antai B. mieste yra labai ga-

bus, labai darbštus ir labai gerbi-

tinias „draugas socialistas“. Jis

kiek anksčiau su revolveriu už-

puolė Pennsylvanijos valstijo ant

vieno moteriškės (tekėjusios),

kad jis jam atsiduot... Moteris

buvo dora, jo norams užganias ne-

padaryta, tik pasišauktu policijos.

Vyrui pasisekė išstruktui ir da-

bar baugu anoję vastijoje ir pa-

siodyti. Toks yra laikomas ge-

ru draugu, mat, bille dirba parti-

jai ir bille ją užtaria!...

Kas skaito laikraščius, tas pa-

mena, kad tūlas socialistas Rama-

prieglaudos valdžia pagriebs Banišauskų už pakarpas ir uždarys kalėjime, o jis pats turės nebe-kliudomą takeli!... Žinoma, tai mažmežiai... Ramanauskas ir darbar yra uolus, darbštus ir labai gerbitinas socialistas ir Dieve jam padėk!

Eikime toliau. Anais metais Bagocius, tas pats, visiškai tas pats, grąsino skusti Suv. Valstijų teisinių „Lietuva“ ir „Vienybę Lietuvinkų“ ir „Tėvynę“. Sulig „Vienybę Lietuvinkų“ jis savo prižadėjimą išpildė (iš dalies): iš pasalų įskundė Suv. Valstijų pačiui, nors nieko nepečė: skundas nebuvu pamatnotas. Žinoma, tuokart Michelsonas nerėkė „Keleivyje“, kad Bagocius elgiasi juodašimtiskai, kaip kad dabar kelintu jau sykių rėkia ant visų, kas tik skundė „Keleivį“.

Giliu giron — daugiau malku. Taip ir čia. Arčiau žiūri — daugiau matai. Yra Amerikoje tūlas lietuvis socialistas „bosas“, labai stambi žuvis ir labai gerbiamas „draugas“, kuris labai retai atiduoda savo darbininkams neperplėstus laiškus, atėjusius jiems jų boso adresu. Dar nėra buvę atsitiukus, kad bosas būtų atspiraše nors prieš vieną savo darbininką: užrašo ant vokės (konverto) „per klaida“ — ir gana. O toji klaida pasitaiko beveik kasdien. Na, sakykit, gal būti ir klaida, gal žmogus silpnai teprimate. Mės atsakysime: gerai mato, taip gerai mato, kad vieną syki (tikras faktas) atidavę vienam savo darbininkui neperplėsta laiška, atėjus iš kito miesto, ir laiško turinį pats žinojo! Atpilino, perskaityt ir užlipino, arba gal pries elektros šviesą skaitė; pagaliaus Rusijos žandarai turi daugelių būdų, o draugaujant su sufabrikuotais Kutrais nesunku ir žandarų „štukų“ pramokti!

Apie plėsimą žmonėms garbės laikraščiuose, apie visokeriopius šmeižimus, klastavimus korespondenciją — kalbos nėra. Tai taip smulkus dalykai, taip menki, kad šnekta apie juos — laiko gažiniemas.

Prie pabaigos šito skirsmelio pasakysime, jog anie žmonės norėjo priparoduti kun. Olšauskį nepadorius darbus atlikus; bet priparoduti negalejo. O sulig daugelio geresniųjų ir darbštėsių jų draugų — ir priparodymu nereikia: jų darbai yra aiškių ir vienims žinomi, ir tie jų darbai ardo visa, kas ilga laiką buvo geresniųjų žmonių statoma. Dauguma tokių žmonių, patys purvini iki pat kaulų smagenių, drista drabysti purvus iš kitus, kuriems jie gal nėra verti kojas nuauti. Dar būt maža bėda, jei jie drabystu baigtų: jie ardo kultūriškas draugijas, suvadžioja žmones, atlieka bjauriausius išdavikų ir niekščių darbus sulig istaigu, iš kurių pati jau pasinaudojo, arba norėtų pasinaudoti, tik negali. O apie skriudas, kokias jie tuom padaro išauginusiai juos visuomenei, nėra ir kalbos: jos nesuskaitomas ir neapvertinamos.

Tokie ir jie panašus žmonės griauja geresniųjų mūsų žmonių statytuosis ir statomuosis budinkus. Jie griovė ir griauja SLA, jie griovė ir griauja LSS. Socialistas.

(PRISIŪSTA.)

I. W. W. ŽODIS.

Biznierių ir profesionalų mass-mitinge, 3-čia spalnio Lawrence miesto salėje kalbėjo majoras M. A. Seanlon, kongresmanas William S. Knox, principas Dennis

E. Callahan, teisėjo pagelbininkas Frederick N. Chandler, kun. George E. Lovejoy, Charles E. Bradley, kun. tėvas James T. O'Reilly ir pačio viršininkas L. S. Cox; jie visi protestavo prieš mus, Industrial Workers of the World, kaip „anarchijos velnius“.

Majoras Seanlon pasakė: „Mės nelaikysime savo raudonos anarchijos vėliavos“.

Jas Bradley, susirinkimo pirmininkas pasakė: „Karas 1776 m. prisiėjo šioje valstijoje. Karas 1861 m. buvo, kad suvienyti valstijas ir karas 1912 m. yra, kad apsaugoti šią tautą“.

Postmasteris Cox: „Atėjo žmonės su riaušėmis ir anarchija. Dabar tie žmonės turi būti suskelintu jau sykių rėkia ant visų, kas tik skundė „Keleivį“.

Giliu giron — daugiau malku. Taip ir čia. Arčiau žiūri — daugiau matai. Yra Amerikoje tūlas lietuvis socialistas „bosas“, labai stambi žuvis ir labai gerbiamas „draugas“, kuris labai retai atiduoda savo darbininkams neperplėstus laiškus, atėjusius jiems jų boso adresu. Dar nėra buvę atsitiukus, kad bosas būtų atspiraše nors prieš vieną savo darbininką: užrašo ant vokės (konverto) „per klaida“ — ir gana. O toji klaida pasitaiko beveik kasdien. Na, sakykit, gal būti ir klaida, gal žmogus silpnai teprimate. Mės atsakysime: gerai mato, taip gerai mato, kad vieną syki (tikras faktas) atidavę vienam savo darbininkui neperplėsta laiška, atėjus iš kito miesto, ir laiško turinį pats žinojo! Atpilino, perskaityt ir užlipino, arba gal pries elektros šviesą skaitė; pagaliaus Rusijos žandarai turi daugelių būdų, o draugaujant su sufabrikuotais Kutrais nesunku ir žandarų „štukų“ pramokti!

Apie plėsimą žmonėms garbės laikraščiuose, apie visokeriopius šmeižimus, klastavimus korespondenciją — kalbos nėra. Tai taip smulkus dalykai, taip menki, kad šnekta apie juos — laiko gažiniemas.

Kongresmanas Knox: „Šis reikėtas primena man kapitoną Parkei revoliucijos kare. Jis pasakė, jei jie nori karo, tepradeda ją tuojo, ir aš nūn taip sakau“.

Kun. Lovejoy, pastorius konfederacijos bažnyčios iš South Lawrence pasakė: „Šioj šalyj ne išdan.

Tankiausiai mės, lietuviai, atvaizavę iš šiai šali, neturime nei brolių, nei seserų; kartais nei gerų drangu, kurie mūmims duotų paramą ligoje; antra, šioje šalyje ir brolis, ir geriausias draugas kartais labai mažai gali mus ligoti sušelpti... Nekartą atsitinka, kad žmogus apserga ir net neturi prigulinėti kam prižiūrėti; o kada numiršta, pasilikęs be jokio cento, ir neprigulintis prie jokios pašalpinės draugystės, gyvieji, žinoma, turi rūpintis jo palaidojimui, kas laidotojams papuola nemažai kėblumų panešti.

Tai atsarga, tai yra visos mūsų šiandieninės pašalpinės draugystės, kurios šiandien mūsų tarpe užima pirmutinę pašalpos vieta.

Jos kiekvienam pirmiausiai ištiešia savo pašalpos ranką ligoje, kuris tik istoja jų tarpan, ir sumoka kas mėnesis keletą centų jų išdan.

Tankiausiai mės, lietuviai, atvaizavę iš šiai šali, neturime nei brolių, nei seserų; kartais nei gerų drangu, kurie mūmims duotų paramą ligoje; antra, šioje šalyje ir brolis, ir geriausias draugas kartais labai mažai gali mus ligoti sušelpti... Nekartą atsitinka, kad žmogus apserga ir net neturi prigulinėti kam prižiūrėti; o kada numiršta, pasilikęs be jokio cento, ir neprigulintis prie jokios pašalpinės draugystės, gyvieji, žinoma, turi rūpintis jo palaidojimui, kas laidotojams papuola nemažai kėblumų panešti.

Nė vienas iš minimių žmonių neprasitarė prieš gyventojų skurdų gyvenimą, kuris vargino gyventojus su nežmoniškai mažomis užmokesčiais iki Lauweneo gyventojai, darbininkų klasė, nesusiorganizavusieji.

Visi tie žodžiai išlieti ir taikinti Industrial Workers of the World organizacijai ir socializmo plėtojimuisi Lawrence.

Tai nėra patriotinis judėjimas, kuris būtų minimių žmonių krūtinė. Jie mato, kad angantis darbininkų kaskart vis didesnis susipratimas mažina jų milijonus.

Nė vienas iš minimių žmonių neprasitarė prieš gyventojų skurdų gyvenimą, kuris vargino gyventojus su nežmoniškai mažomis užmokesčiais iki Lauweneo gyventojai, darbininkų klasė, nesusiorganizavusieji.

Visi tie žodžiai išlieti ir taikinti Industrial Workers of the World organizacijai ir socializmo plėtojimuisi Lawrence.

Tai nėra patriotinis judėjimas, kuris būtų minimių žmonių krūtinė. Jie mato, kad angantis darbininkų kaskart vis didesnis susipratimas mažina jų milijonus.

Nė vienas iš minimių žmonių neprasitarė prieš gyventojų skurdų gyvenimą, kuris vargino gyventojus su nežmoniškai mažomis užmokesčiais iki Lauweneo gyventojai, darbininkų klasė, nesusiorganizavusieji.

Visi tie žodžiai išlieti ir taikinti Industrial Workers of the World organizacijai ir socializmo plėtojimuisi Lawrence.

Tai nėra patriotinis judėjimas, kuris būtų minimių žmonių krūtinė. Jie mato, kad angantis darbininkų kaskart vis didesnis susipratimas mažina jų milijonus.

Nė vienas iš minimių žmonių neprasitarė prieš gyventojų skurdų gyvenimą, kuris vargino gyventojus su nežmoniškai mažomis užmokesčiais iki Lauweneo gyventojai, darbininkų klasė, nesusiorganizavusieji.

Visi tie žodžiai išlieti ir taikinti Industrial Workers of the World organizacijai ir socializmo plėtojimuisi Lawrence.

Tai nėra patriotinis judėjimas, kuris būtų minimių žmonių krūtinė. Jie mato, kad angantis darbininkų kaskart vis didesnis susipratimas mažina jų milijonus.

Nė vienas iš minimių žmonių neprasitarė prieš gyventojų skurdų gyvenimą, kuris vargino gyventojus su nežmoniškai mažomis užmokesčiais iki Lauweneo gyventojai, darbininkų klasė, nesusiorganizavusieji.

Visi tie žodžiai išlieti ir taikinti Industrial Workers of the World organizacijai ir socializmo plėtojimuisi Lawrence.

Tai nėra patriotinis judėjimas, kuris būtų minimių žmonių krūtinė. Jie mato, kad angantis darbininkų kaskart vis didesnis susipratimas mažina jų milijonus.

Nė vienas iš minimių žmonių neprasitarė prieš gyventojų skurdų gyvenimą, kuris vargino gyventojus su nežmoniškai mažomis užmokesčiais iki Lauweneo gyventojai, darbininkų klasė, nesusiorganizavusieji.

Visi tie žodžiai išlieti ir taikinti Industrial Workers of the World organizacijai ir socializmo plėtojimuisi Lawrence.

Tai nėra patriotinis judėjimas, kuris būtų minimių žmonių krūtinė. Jie mato, kad angantis darbininkų kaskart vis didesnis susipratimas mažina jų milijonus.

Nė vienas iš minimių žmonių neprasitarė prieš gyventojų skurdų gyvenimą, kuris vargino gyventojus su nežmoniškai mažomis užmokesčiais iki Lauweneo gyventojai, darbininkų klasė, nesusiorganizavusieji.

Visi tie žodžiai išlieti ir taikinti Industrial Workers of the World organizacijai ir socializmo plėtojimuisi Lawrence.

Tai nėra patriotinis judėjimas, kuris būtų minimių žmonių krūtinė. Jie mato, kad angantis darbininkų kaskart vis didesnis susipratimas mažina jų milijonus.

Nė vienas iš minimių žmonių neprasitarė prieš gyventojų skurdų gyvenimą, kuris vargino gyventojus su nežmoniškai mažomis užmokesčiais iki Lauweneo gyventojai, darbininkų klasė, nesusiorganizavusieji.

Visi tie žodžiai išlieti ir taikinti Industrial Workers of the World organizacijai ir socializmo plėtojimuisi Lawrence.

Tai nėra patriotinis judėjimas, kuris būtų minimių žmonių krūtinė. Jie mato, kad angantis darbininkų kaskart vis didesnis susipratimas mažina jų milijonus.

Nė vienas iš minimių žmonių neprasitarė prieš gyventojų skurdų gyvenimą, kuris vargino gyventojus su nežmoniškai mažomis užmokesčiais iki Lauweneo gyventojai, darbininkų klasė, nesusiorganizavusieji.

Visi tie žodžiai išlieti ir taikinti Industrial Workers of the World organizacijai ir socializmo plėtojimuisi Lawrence.

Tai nėra patriotinis judėjimas, kuris būtų minimių žmonių krūtinė. Jie mato, kad angantis darbininkų kaskart vis didesnis susipratimas mažina jų milijonus.

Nė vienas iš minimių žmonių neprasitarė prieš gyventojų skurdų gyvenimą, kuris vargino gyventojus su nežmoniškai mažomis užmokesčiais iki Lauweneo gyventojai, darbininkų klasė, nesusiorganizavusieji.

Visi tie žodžiai išlieti ir taikinti Industrial Workers of the World organizacijai ir socializmo plėtojimuisi Lawrence.

Tai nėra patriotinis judėjimas, kuris būtų minimių žmonių krūtinė. Jie mato, kad angantis darbininkų kaskart vis didesnis susipratimas mažina jų milijonus.

Nė vienas iš minimių žmonių neprasitarė prieš gyventojų skurdų gyvenimą, kuris vargino gyventojus su nežmoniškai mažomis užmokesčiais iki Lauweneo gyventojai, darbininkų klasė, nesusiorganizavusieji.

Visi tie žodžiai išlieti ir taikinti Industrial Workers of the World organizacijai ir socializmo plėtojimuisi Lawrence.

Tai nėra patriotinis judėjimas, kuris būtų minimių žmonių krūtinė. Jie mato, kad angantis darbininkų kaskart vis didesnis susipratimas mažina jų milijonus.

Nė vienas iš minimių žmonių neprasitarė prieš gyventojų skurdų gyvenimą, kuris vargino gyventojus su nežmoniškai mažomis užmokesčiais iki Lauweneo gyventojai, darbininkų klasė, nesusiorganizavusieji.

Visi tie žodžiai išlieti ir taikinti Industrial Workers of the World organizacijai ir socializmo plėtojimuisi Lawrence.

Tai nėra patriotinis judėjimas, kuris būtų minimių žmonių krūtinė. Jie mato, kad angantis darbininkų kaskart vis didesnis susipratimas mažina jų milijonus.

Nė vienas iš minimių žmonių neprasitarė prieš gyventojų skurdų gyvenimą, kuris vargino gyventojus su nežmoniškai mažomis užmokesčiais iki Lauweneo gyventojai, darbininkų klasė, nesusiorganizavusieji.

Visi tie žodžiai išlieti ir taikinti Industrial Workers of the World organizacijai ir socializmo plėtojimuisi Lawrence.

Tai nėra patriotinis judėjimas, kuris būtų minimių žmonių krūtinė. Jie mato, kad angantis darbininkų kaskart vis didesnis susipratimas mažina jų milijonus.

Nė vienas iš minimių žmonių neprasitarė prieš gyventojų skurdų gyvenimą, kuris vargino gyventojus su nežmoniškai mažomis užmokesčiais iki Lauweneo gyventojai, darbininkų klasė, nesusiorganizavusieji.

Visi tie žodžiai išlieti ir taikinti Industrial Workers of the World organizacijai ir socializmo plėtojimuisi Lawrence.

Tai nėra patriotinis judėjimas, kuris būtų minimių žmonių krūtinė. Jie mato, kad angantis darbininkų kaskart vis didesnis susipratimas mažina jų milijonus.

Nė vienas iš minimių žmonių neprasitarė prieš gyventojų skurdų gyvenimą, kuris vargino gyventojus su nežmoniškai mažomis užmokesčiais iki Lauweneo gyventojai, darbininkų klasė, nesusiorganizavusieji.

Visi tie žodžiai išlieti ir taikinti Industrial Workers of the World organizacijai ir socializmo plėtojimuisi Lawrence.

Tai nėra patriotinis judėjimas, kuris būtų minimių žmonių krūtinė. Jie mato, kad

KAZYS PUIDA.

Kerštas

spjovė pro dantis per stalą smūklės vidurin ir, surauktas antakiai, iš-po kurių žibėjo širmos piktos akis, dairėsi po smūkli.

— Žiūrėk, — tarė aiškintojas į savo klausytoją, — tas mēgina ant dvejų atsisioti...

Prieš valandėlę Mikas buvo visiškai ramus. Tarytum jo krūtinėje kasdieninio gyvenimo ežys susirietė, suguldė spygliaus ir kiečiai-kietai užmigo. Nieko tėn nėra — niekas nesijudina — niekas tos kvailos ramybės nedrumzdžia. Galvoje, lyg po didelės vasaros audros, visi pajautimai numirė. Pirma, būdavo, tėn — galvoje, vis-gi by-kas krūtėdavo, dabar, lyg prieš didelį lietu vi si proto sliekai sulindo į smegenis ir kažko laukia...

Tačiau audra artinos. Iš jausmų nuo-mario gelmės pradėjo veržties kaž-kokios vilnys. Išpradžiu pamažu, neužčiaupjamai, nesuprantamai kaž-kas kuteno nervus.

Ir juo tollyn, juo tos vilnys smrkiau ēmė veikti...

Stebētinai-nesuprantamas jausmas ēmė visu jo kūnu slankioti, tarytum ūkanatos dienos gaidos ūžia jo krūtinėje; bet taip tyliai-jaukiai, kad jų visiškai negirdėti. Kartais rodosi, kad kaž-kokia gundytoja-pelytė bėgioja po jo kūnā, lyg kad ans ežys pasijudinti norėtų. Bet visi tie pajautimai tokie neaiškūs, tokie neužjaučiami, kad jų rimta suprasti ir suvaikyti negalima...

Ir juo ilgai sėdi Mikas smūklėje, juo labjau raukiasi jo antakiai, akyse žiebiasi kaž-kokio jausmo žiburus. Kartais taip smarkiai ir ankštai susitraukia, kad net oda išsitempja ant smilkinių ir plaukai stojasi piestu. Akyse tuo akymirkniu žybteri kibirkštis. Bet ta kibirkštis neleksia laukan iš akių — ne! Ji skrysta Miko krūtinėn, jo būtybės slėpinin. Pakeliui užgauna jo am-bicijos stygias, ir aštriu, garsiu akordu pasipilia po visą kūnā, visomis gisłomis kraujuo vilnys nešioja tą kibirkštį po slapčiausius jo kūno užkampelius. Ir akis tuomet užgesta, tarsi pailsusios, antakiai ramiai sugula se-nan migin ir veido bruožai susilieja vienai klausymos migin.

— Kas tai gali būti?

Senai tas buvo, senai. Mikas turėjo tuomet tiktais dešimtį metų. Dailiai viska atmena: motina atvedė ji pas Lukošiūnā ir atsiveisinkama tarė:

— Lupk, kūmai, ta latra, kad jam net šonkaulai braškėtū... Ką čia besivalkios gatvėmis, tegul duonos užsidirbtis mokos... Nieko, kūmai, nedovanok! O jeigu neklau-sytu, pašauk mane, aš jam parodysiu, kas tai geredaringu žmonių neklausyti...

Kaip dviašmenio peilio indurimas at-sirēmė tie žodžiai mažo Mikučio krūtinėje... Kaip jis verkti panorėjo ir kaip drauge su tuo kaž-kas jo krūtinėleje nutrūko ir krito, bet taip ilgai, taip pamažu tas kaž-kas krito ir jautė waika, kad jo krūtinėje kaž-kas numirė...

Numirė..., ir jau nebepriskelė iš nu-mirusių... Amžinos mirties skraiste apden-gė jo krūtinėles lavoną...

Ir trečią vakarą meistras sumušė Mi-kutį storu diržu „pačingočiumi”...

Dantis sukandės tylėjo vaikas. Nėvie-na ašara nesuvilgė vaiko blakstienų. Tik jo krūtinėles kapuose pasijudino ans lavonas ir tyliai, griaudžiai pravirko kruvinomis ašaromis del vaikelio skausmo-sopulio...

Ir nuo to laiko mušė meistras Mikutis, nesiklausdamas — ar reikėjo, ar ne — ar buvo kaltas jis, ar ne. Tylėjo Mikutis ištis-sus devynerius metus. Devynerius metus nėviena ašara nenuridejo jo skruostais. Devynerius metus jo krūtinėle kasdien ka-nors laidojo amžinystės valstijon, nebūties viešpatijon...

Bet šiandien, išpat ryto kaž-kas jo krūtinėje sujudo, kaž-koksa balsas užtraukė Das Lied vom Leben und Tode — ir Miko būtybė visomis jégomis pritarė tai dainai...

Ilgai-ilgai skambėoj tos dainos gaidos, kol galū-gale tolimas atbalsio aidas nesuža-dino jo krūtinėles kapų. Tuomet tai vėrėsi kapai ir iš jų kilo praeities lavonai nuo gy-vybės teisių neatsisakę... Atskelė Žmo-gaus Didumo ir Ambicijos jausmas, pabudo-

žmoniškumo Teisė ir slinko visi prie širdies... Aštriu peiliu atsirėmė širdin ir lie-pė kelties Jausmui-Teisei iš numirusių. Krūtinės padugnėse pasijudino, turbūt, ans ežys ir taip ėmė badyti, kaitinti, šildyti — tarytum milžinas didžio džiaugsmo ašaro-mis pravirko. Ir vienu akymirkniu švil-pe-skryste pralékė pro jo akis praejuisių de-vynių metų paveikslai. Šlykštus, kruvini, purvini pragyventi gyvo gyvenimo žiedai...

Ir kuomet jo sąmonė pajusdavo tuos reginius besiartinant, akyse sužibėdavo žibai, bet, nežinia kodel, tie žibai greitai užgesdavo. Ir rodėsi, kad jėgos trūko tiems žibams palaikyti. Kas žino, gal jis nesamongai jautė, kad tokio žibio galybės permaža praeities paveikslams sudeginti, kad čia reikia milžiniškos, amžinai liepsnojančios ugnies. Tokio žibio galybės permaža naujoje ugnavietėje naujam žiburiui sukurti...

3.

Miesto gatvės pusiau tuščios. Tiktais retkarčiais praeis pasivelinės žmogus, jo žingsniu atbalsys sunkiai atsiliepja, sutin-gusiu godumu laižo paniūrusių namų sie-nas. Gyvybės ir judėjimo nustojuisiose gatvėse slankiojo pailse, visų aplieisti švie-sos šešėliai ir tyliai, karčiai, lyg biaurėda-miesi ir gailėdamiesi, šaipos iš netvirtako-jų praeivių...

Baisia, sloganą nakties tylą kartais su-drums išsiveržęs iš smūklės apsvaigusio bespalvis šauksmas. Ir rodos, kad, sąmo-nės netekęs, žmogus supranta, atjaučia vi-są tos slogios tylos baisybę. Jo šauksmas, yt žadina naktį, lyg šaukias šviesos, — tary-tum atšipę ir nenormalinėn vagon varu-istumti jausmai savo būtybės gelmėse su-pranta visą giro žmogaus bjaurumą, nusi-žeminių, paties savęs niekišiškumą.

O naktis tylis ir juodas jos veidas lieja pasibjaurėjimo-pasigailėjimo ašaras...

Mikas eina plačiai svyrudamas. Kar-tais atsiremia sienon, kartais pasijunta gat-vės viduryje, tarytum pats savęs jieško ar gūzinėja su nakties šešėliais. Jis netylia, kaž-ką murma, lyg ką baudžia, peikia ar mušti rengias. Ir negera jam, is sunku pa-sidarė. Kasdieninio gyvenimo slibinas var-tos krūtinėje ir bado, erzina, tarytum in-vykintos nuodėmės šmēkla erzintų savimi-sąsienę — ir taip bjauru, taip šlykštū daros ant širdies...

Išėjo didelin pleciun — sustojo — ap-sidaire. Ir staiga iš-už kertės pasirodė mergaitė. Mikas nusišypsojo. Ir žmonijos zaiza atsivérē girtam Mikui, — inkio ran-kas jo pažastin ir virpančiu nedrāsiu balsu-atspilepė:

— Eiks su manim!

Tylus, silpnutis nakties vėjalis pagavo tuos žodžius... pagavo ir paraudo iš didžio-skausmo ir neapribotos gėdos-sopulio su-virpėjo. Pasipurtė ir minties greitumu spruko į miesto gatves, lėkė prie namų sie-nų ir šaukė palangėmis grąsinančiais šmēklos-pavojaus balsais...

Miko galvoje žybterėjo, yt audringa vasaros nakti tolimo žibio atspindis, min-tis:

— Ugi mano Marytē!!

Jo galvoje kilančios mintis neteko vie-tos. Širdin, drauge su degtine, išsiliejo kaž-koks keistas, niekuomet aiškiai nesupras-tas, jausmas. Ir slankiojo tas jausmas jo krūtinėje ir gundė kaž-ką padaryti. Bet tas kaž-kas turėjo būti kas-nors nepaprasto, nekasdieninio — tas jausmas, nuo anų minėtinų motinos žodžių, išsigyvendino jo krūtinėje ir augo, stiprėjo, rinko jėgas per dešimtį metų. Šiandien jis subrendo ir pa-sisakė savo būtybės teisių pajieškoti noriš...

Pastūmė mergaitę į šalį, pasuko gatvėn po dešinės ir nuejo savo Marytēs aplan-kyti...

4.

— Kelkis nedrybsojus! — sušuko, vos per slenkstį peržengęs, į liesą juodomis aki-mis mergaitę.

Ir tas bjaurus šauksmas atsimušė į bē-dinos siuvėjos kambarėlio sienas, išsitiese-ant grindų, susirietė vienan kamuolin ir lyg suvaitojo del neteisingo ir bereikalingo mergaitės užgavimo.

— Ko gi tu mane bari? — užklausė vir-pas, yt netyciomis užgautos sidabro stygios, aidas-balsas. Ir tiek jausmo, tiek gailėsio, tokia gyvenimo sunkybės našta prasimušė pro to balselio stygias, kad net pats Mikas

J. WEYSENHOFF.

JAUNIEJI SKRAUJA!...

Vertė
KAZYS PUIDA.

VII.

RYSULIAI.

Naujų metų medžioklėms pas kungaiškius S. besibaigiant buvo šilta, saulėta ir tokia džiugi-diena, kad parkas bei didelis gojus jau pavasarį sapnavo. Parkas buvo išmargintas žyvo nupiltais ta-kais tarp prigimtų bei užveistų medžių, vietomis tu-rejo tankaus miško išvaidža, kitoje vėl atstojo turtingus pelčius bei perspektivą iškilniams rūmams, oficinoms ir kitoms gyvenamoms trioboms, besiyp-saniomis pro belapės medžių šakas.

Atlyda tėsėsi porą dieną, tiktais duobėse bei žemesnėse parko vietose dar matyti buvo sniego plė-mės, lyg marmuro gabalai, iš-po žemės bekyša. Plytomis nuberti takai saus buvo kai grindis; tan-kus margaspalviai žolynai, nukirpti prie takų, rė-dė parką linksmia žalsvo, o kai-kurie ažuolai, užsili-kusiai kruviniais bei auksiniais lapais, gaudė skaidrius saulės spindulius. Tieka daug gaivos buvo ore, kad paukščiai čerškėjo pasavario giesmes, o šen-bei-tėn atkuto neatsargieji mašalai, užsieni gar-bindami gyvybės malonumą ligi mariojo vakaro.

Po pusryčių ton gamtos salėn išėjo iš rūmu-skaitlinga draugija, vyrai bei moters, visi atsilsė-ję, šnekus, lengvai apsitaikę. Po miško vargų, kelionių, priverstino fylėjimo, nūdien bažantų medžioklė-parke išrodė drauginiu pasilinksminimu, sporto juoku.

Tačiau virė medžiuose miškinės pajautos, ypač tuose, kurie būtinai norėjo „prăsaudyti“ visus, pa-sigirti daugiausia nušovę. Tris jauni broliai Hrebnickiai: Kanstantinas, Vytautas ir Aloizas (Kocio, Vieco ir Luš) norėjo „karaliauti“ visame kame, ko tik ēmės. Užleisdavo karūnā tiktais vienas ant ram, by tik neišėt iš Hrebnickių giminės. Veik-davo visuomet kartu ir sutartini, tačiau kiekvi-nas jų turėjo skirtinė žymę. Vienas jų buvo gra-ziansias (Kocio), antras juodkardas, mokėjo daug juokingų monologų ir puikiai pamegdžiodavo žvē-rių balsus (Vieco); trečias buvo neblogesnis už ja-nonus gymnastas (Luš). Bet kuris jų geriau soudė ar kuris labiau moteriškoms tiko — to negalima buvo nuspresti: visi trijų veikė nežiopsodami.

Šie nepaprastieji broliai Hrebnickių talentai ne-ingavo visuotino pritarimo. Vienam ar kitam ma-lonui būtū jie ne kasdien matyti, net kartais neužkviesti. Bet tai buvo labai sunku; kur tik plačiau sumanya būdavo pašokti, pažaisti, o ypač pame-džioti, Hrebnickiai atsirasdavo kaž-kokiu stebuklu. Galutinai niekur pasilinksminimo nesugadindavo, atžagariai, dar-gi prisdėdavo savo sumanymais, ne-pykavo už kritiką: galima buvo žaisti su jais ar jais pačiais, kam kaip tikdavo. Beto buvo jie aug-stos kilmės, kungaiškių S. giminės ir nieks nesi-stebėjo, kad toje medžioklėje dalyvavo.

Kol medžiota miške, kur žvėris buvo stambus bei retas, Hrebnickiai, ankstose medžioklės istatu-ribose laikomi, negalėjo parodyti savo talentų, ne-turėjo nė laimės. Vytautui pripažino po ilgų ginčių sūta drauge su Liebe šerną, tiktais del nepermal-daujamos „pirmosios kulkos“ teisės. Hrebnickis per-sorė šernų pasturgalį ir būtū šernas po šiai die-nai bevaikščiojas po miškus, kad Liebe nebūtū jo krūtinėn pataikinės. Tad Vytauto laimikis neper-garbingas buvo; Liebe pyko. Ant Konstantino bei Alaizo šernai neišėjo, abu nušovė nedaug ir papras-tos žvērienos. Aloizas pasakojo, būk šernų medžioklēs sūdaš išskirtinai kulkomis, tad ir siuvo jomis keliu kartus žemę bei dangų, bet nedideliu pasiseki-mu. Viena jarubė būk taip susproguo ore nuo-trūkstančios kulkos, kad medėjas tegalėjė parodyti draugams tik viena plunksnai? — Ant jo už-mušto ožio prirodyta, kad ant priešakinės mentės buvo peilio žaizda, kraujo-gi lašai ant kūno nuo-šratu — — Vienu žodžiu Hrebnickiai jokiu Herku-lesniu žygiu nepatvirtino savo garsios medėjų reputacijos. Juo rūpestingiau rengės nūdien ant ba-zatū, kurių keli šimtai turėjo žūti; nesimeilino dar-gi prie ponų.

Buvo pora pastebėtinų ponų, išėjusios parkan-draugijon, pasirengusios dalyvauti su vyrais gin-knotame pasilinksminime. Jauna kungaiškiene Jurgienė atsistojo net vyru eilėje su šautuvu ran-kone. Nepirmienė tai lenkų tradicijose. Kadangi dabartinė medžioklė nebuvo tokia pavojinga, kaip anojai Nepolomskių miškuose 1527 metais, kuomet karalienė Bona, bėgdama raita nuo jnirtusios meš-ko, nustodino lenkų sostą Janusko Zigmunto Augusto broliui — kungaiškiene savitai dalyva-vo medžioklėje: atsistojo savo vietoje ir niekam ne-kludė. Negalima to pasakyti apie poną Teresa Čarnkovskienę.

Ta dailioji juodbruvė blaivomis akimis visur, kaip tik atsirasdavo draugijoje, tuo uždėdavo savo grožybų išmėginimo stotį. Ir iš medžioklės mie-lai padarytų romantinį pasivaikščiojimą, su pasili-siais. Pedantai medėjai vengė jos, žinodami, jog greičiau ją prie nuodėmės prikalbės, negu prie ty-lėjimo miške. Bet sunku buvo vyriškiui jos pasi-siūlyma: „stosiuos prie tamstos“ atmetti. Nūdien, medžioklėjant parko bažantus, pusiau prijaukintus, bu-vo beveik visvien, ar ramiai stovėti, ar sukioties ir kalbėti; bet Hrebnickiai, savo noro „prăsaudyti“ ap-imi, parke šalinosi nuo ponios Teresos, nors papras-tai nuolatos paskui ją sėlinėdavo.

Užtad visai nevengė jos Mikolas Rajeckis. Pa-sirūpino, kad jis ton medžioklēn pakviestų, žinodamas, kad susitiks čia su ponia Teresa, žinoma bus ir jos vyras, Augustas grafas Čarnkovskis. Tas iš-kilnias salionų bei medžioklēs paivairintas dienas Mikolui dar pakvipo ponia Teresa, nors ir taip jau šios dienos buvo užbaltintos lukuriaivimais bei nerima-sciai išsvajotų atsikitimų, iš kurių nevienas ne-ivykdavo: Augustas Čarnkovskis buvo šaltas bei nuožvalgus, kaip visuomet. Dailioji ponai, neužmir-s-dama Rajeckio, turėjo keliolikos vyrų būryje per-daug dėrbo. Ir besibaigianti savaitė buvo ištisa-juosta besiypsančių, erzinančių pusžodžių, trumpų pasikalbėjimų kitiems išstbjai bežiūrini — banačiausmingojo kromika, kurios regimai tuotarpu už-teko ponios Teresos laimei, bet neužteko jos Miku-lui.

Jautė tačiau nuolatinį svaigulį smegenyse ir visa tai, ką čia pergyveno, dargi miške, buvo taip maloniais smalkiai pridengta. Gal todel ir ne taip rūpestingai šaudė?

Poni Teresa atsistojo prie Mikolo pirmo

Keletas aplinkraščių mokslo ministerio jau praėjusiu mokslamečiu griežtai įsakė įvesti mokyklose gymnastiką žingistiką, t. y. tą pačią, kuri prieš keilią metų jau buvo vidutinėse mokyklose. Beje, šiuo metu, šalę žingistikos, leidžiamą ir sakalų gymnastiką, tačiau ši pastaroji tegali tiktais didelių miestų mokyklose būti, nes tokio sakalų gymnastikos mokytojams užlaikymas nemažai atsieina ir, pavyzdin, pavietai mokyklos mokytojams jau neįstengu užlaikyti. Neišsigalinti sakalų gymnastikos mokytojams užlaikyti, — o cirkularas pildytis juk reikia! — ivedama kariškoji žingistica, kaip pamatas būsimajam jaunuomenės į kareivius prirengimui.

Tūlį gal mano, kad tai yra rusų politikos akstinas, kitokius tikslus turis, ypač del kitataučių. Žinomasai rusų laikraštis „Novoje Vremia“ buvo rashes anuo metu: „išties didelis dalykas pradėdamas Rusijoje. Nuo historijos pradžios, rodos, bene pirmą kartą surasta tikroji liaudies auklėjimo sistema“.

Tokie tvirtinimai nesutinka nei su historišku europos tautų žvilgsniu, nei tolyn pažangesniu šitos gadynės kultūringesniu kraštų. Militarizmas mokykloje yra labai senas ir nusekęs dalykas.

2.

Jau senovės Graikiuje spartiečių jaunuomenė iš pačios mažumės buvo auklėjama rūšioje kareiviskojė dvasioje ir mokinama visų kariškų reikalų. Pirmuoju spartiečių pedagoginės sistemos pasekėjų buvo Aleksandras Makedonietis, kuris priduodavo daug svarbos kariškajam jaunuomenės auklėjimui. Šalę jo „veteronų“ žaimo batalionai tvėrė nejveikiamąjį jo kariuomenės branduoli.

Praėjo ištisi šimtmeciai kol toji jaunuomenės auklėjimo sistema išnaujo atgijo rusų caro Petro I. laikais, kuris surengė 1685 m. iš Preobražensko berniukų pulko savo žaiskareivius. Šioji žaislų kariuomenė ilgainiui atliko dideli darbą numalšindama „strielepų“ maištą. Ir tiktais XIX-asis metašimtis išplėtojo kazarmų pedagogiką ir pritaikino ją prie naujausių kariškų reikalavimų.

Méginiimus šiuo žvilgsniu surandame kuone virose vakarų Europos šalyse. Taip, pačioje austro-francūziskojo konflikto pradžioje dideli populiarūs žingijos vakarų Vokietijoje, ypač Wuertemberge taip vadinama „Jugendwähren“, „jaunoji apsauga“. Plikasnapai kareiviai taip tiko visiem, kad net kitos šalys ėmė pasekti Wuertemberga. Švedijos ir Austrijos moksleivija pradėjo svajoti apie kariškų ganda. Nors šisai üpas greitai aptilo. Bet dar anksčiau šisai sumanymas — jaunas jėgas kariškiems tikslams išnaujoti — praktiškai buvo ikykintas Francijoje. Tai buvo 1848 metais, kuo met, ką tik gimusiai antrajai respublikai, reikėjo rengties kovon su nerimstančio proletariato reikalavimais. Buvo organizuota taip vadinamoji „mobilių gvardiją“, kurion buvo priimami 15-metiniai berniokai ir ant greitųjų muštruojuojami. Jie buvo renkami daugiausia iš darbininkų tarpo. Méginiams kuopuikiausiai nusisekė. L. Heritier'o veikale: „Francūzų revolucijos historija 1848 m.“, randame daug indomaus apie tuos antrosios respublikos žaiskareivius. „Kad apgauti tuos laukinius berniokus ir pakelti juų kariškasis üpas, — pasakoja francūzų historikas, — reakcija pasinaudojo myliamaja savo prieone — apšneka“. Vyresnybės agentai „platino paskalas, kad neramus gaivalas noris pasiliuosuoti iš nepakeliamo skurdo; bet tai ne darbininkai, esą tiktais plėšikai, kitataučių papirkinti“. Kuomet berželio mēn. darbininkų sukiliamas buvo numalšytas, visame Paryžiuje pradėjo šaudyti suimtinis ir nuveiktuosis „Mobilijus“ jaunimas virtę užmušinėjimų įrankiu“.

Antrajai imperijai ir francūzų karui su vokiečiais praėjus toje pačioje Francijoje pradėjo atsiasti „bataillons scolaires“ — mokyklų batalionai, kurie būk norėdami tėvynės priešams atkeršti visiems francūzų visuomenės sluogsniams buvo labai patikę.

Bet visųgeriausia buvo ikykintas jaunuomenės prirengimas prie kareiviamimo Šveicarijoje. Vokiškieji Berno, Bazelio ir Zuericho kantonai (paviešti) pirmieji ivedę savo mokyklose žingistiką. Taip vadinančiamejį Kadetten-Korps ilgainiui buvo išplatinanti po visą respubliką. Jau pradedamojoje mokykloje vaikai, pradedant nuo 8-ųjų metų, drauge su gymnastika mokosi kariškųjų dalykų ir žingsniuotu sulyg komandos, vartojamos kariuomenėje. Pradedant nuo 12-tujų metų visi mokiniai kas sekmadienis mokosi kaip rekiunt kariškųjų dalykų (t. y. Kadetten-Unterricht) neįskiriant nė šaudymo celių (ant 200—300 metrų). Pabaigus 15-ką metų visa Šveicarijos jaunuomenė ligi subrėstant turi būtinai mokyties kariškųjų dalykų ir persiūma kariškajā disciplinā. Kai-kuriuose kantonuose (Saint-Gallen ir Winterthur) jaunimas mokomas šaudyti iš mažakalibrinių patronų.

(T. b.)

Atėjo šiltas pavasario laikas.

Linksmas vėl tapo ir senas ir vaikas. Visakas širdži glosto ir bučiuoja. Smagiai pjovėjas pievoze dainuoja; skaidri saulutė šviečia iš augštibės ir spindulėliais kupinai gyvybės augina gamtą, duoda jai žalumą, vaikų, malonų, o gėlėms skaiustumą. Kur tiktais žiūri — viskas žydi, želia, iš miego daigus pernykštinius kelia, ir ant rugienų pulkus žąsų, ančių gano senukė ir kalba ražančių.

Zigmas Gaidamavičius.

KAITRA.

Toki kaitra... Nei menkojo vėjalio. Dangus taip skaisciai žydras ir blaivus; gamta lyg snaudžia; ant dulkėto kelio nei jokio sutvėrimo; iškilus berželis gludi palei ji tiktais, keleivio užmirštas, vai, jau senai.

Senukas kaimas tylis, yt apmires, yt sužavėtas Saulės spinduliu. Ties juo ruimingai ąžuolas nusviręs, sapnuose skesta, prabocių meiliu minėdamas tikros narsos laikus ir žalia pagirų ir jo vaikus.

Sodnų vyšnaitės glaudžia rūpestingai šakas savasias prie kriausų senų ir lapais nešlama, bet tiktais gėdulingai verkšlena pakaštų jaunų dienų:

žiauri kaitra jas pakasę piktai...

Nemeili j, nemeilius jos laikai!

Ir visur, visur iškilminga tyla bučiuoja žemę, sėja spinduliu, ir užmarštis myluoja tamšų šilą, ir snaudžia senas pilkalnis ramiai. Kaitra jam primena senus laikus, kada karai dundėjo po miškus...

Zigmas Gaidamavičius.

KAZYS PUIDA.

LAISVOS MINTIS.

(Kritikos bruožai.)

XIII.

Scenos vaizdeliai. Inteligentas. Meilės parodijos. Iš geros širdies. Vertė J. J. „Vilties“ išleidimas N° 25. Vilnius. 1912 m. 70 psl. Kaina 20 kap.

Pirma negu kalbėti apie minėtinosios vaizdelius, reikia pasakyti keli žodžiai apie „Vilties“ feljetonus, iš kurių jie leidiniui susideda.

„Vilties“ redakcijai kūn. Tumo nustojus, žymiai sumenkėjo jos literatūros skyrius. Naujasai literatūros skyrius vedėjas p. Balčikonis noroms ar nenoroms, — kaip tėn nebuvu, sunku pasakyti, — išvaikę visus geresniusios mūsų rašytojus iš „Vilties“ — nėra jau ten Lazdynų Pelėdos, Lastauskėnės, Vincas Krėvės, Šeiniaus, Mikuckio ir net jos nuolatinis sandarbininkas, Liūdas Gira, ir tas menai „Vilčiai“ beduoda. Jų vietą užemė Moravskas su „historijinėmis“ didžiai abejotinos vertės ir minimališkos literatinės vertybės rašiniais-apysakomis.

Beto rašytojų stylistikos niveliavimas atsiliepant visu „Vilties“ leidiniui. Tegul žingideinės skaityojas ima kad ir Krėvės „Šarūnai“ ir by kurią L. Pelėdos apysakaitę ir sulygina tievieu dalykų stylių; tegul pajieško kiekvieno rašytojo kalbos bei išsitarimo ypatybų; tegul paskui tuodu rašytoju sulygina su Gorčinskio ar Rydelio verstais dalykėliais jau trėčio žmogaus. Pasirodys, jog visi tie žmonės turi vienodą stilių, vienodą išsitarimo būdą, vienodą kalbą — originalusis ir vertimuosis — visur matyti nemiliaširdinga, bedrovė kalbininko taisymo ranka. Ir justi, jog tasai kalbininkas labai silpnai nuvokia stylistikos reikalavimus, dailaus literatinio išsitarimo varsas. Dailiosios raštijos supratimo, kritizizmo, kurs reikštų vienu kartu dailės atjautimą bei kalbos ypatybų kiekvieno rašytojui supratimą bei pažinimą — veltui jieškoti.

Šis pastaras pastebėjimas taikinama daugiausiai iš paskutiniusios „Vilties“ leidinius.

Atsimenu, kūnmet mokinausi kalbos iš p. J. Jablonskio, tai pastebėjau nepaprastai atidinę ją atsinešimą rašytojous išsitarimo būdan. Lekejui metu taisėva mano pirmuosius rašinius ir kalba bei stylius nenustotojo rašytojo ypatybų, bet ingijo taisyklingumo. Tokino atidinę atsinešimą rašytojo kalbon pabriežę J. Jablonskis visų-pirmiausiai tai, jog: — nėra dviejų žmonių, kurinodū vienoda kalba kalbėtų; jog rašytojų kalba bei styliaus ivairumas tai ir yra mūsų literatinės kalbos turtas, kuris ne niveliuoti, bet saugoti reikia; jog jo atidinai ir meiliai atsinešta jaunutėm mūsų raštijon. Šia mano

nuomone geriausiai gali patvirtinti „Aušros“ leidi-

moteriškos lyties. Kada vyras veda moterį už jaunesnę tik 2 metais, tai vaikai kada gimsta: vienas būna vyriškos lyties, o antras moteriškas, trečias — vyriškas, ketvirtas — moteriškas, ir taip teislius vis pakarčiu.

Vienokas išskiria turi intekmę ant kūdikio lyties išdirbimo: ar maistas, ar gimdytojų amžius, ar kas kitas, to dar mokslinčiai pilnai neištyrė ir šiandien, tame klausime yra tik vien spėliojimai ir nuomonės; praktiškai gi da nėvienas tyrinėtojas nesusekė.

Kūdikis kada užgimsta, jis paprastai turi 6—7, o kitas ir 8 svarus sunkumo. Augštumo būna 17—18, o kiti būna net 19 eilių. Jeigu moteris nėščia būdama vartos gerai ir sveikai maistą, nedirbs sunkiai ir nevartos svaiginnėjų gėralų, tada, žinoma, pagimdydys sveiką kūdikį, kuris ir svarumą didesnį turės.

Abelmai sakant, moteris nėščia būdama turi vienai degtinės ir neragauti. Be to, privalo neįsileisti piktuman, kadangi nėščios moterės supykimas labai kenkia kūdikio fiziškam besivystymui. Didžios moterės supykimas tankiai išvaro kūdikį laukan be laiko; be ticko išsvystymo kūdikis gimes gali kintas gyventi tik 5 valandas, o daugumas miršta da prieviščiai laukan, kas ir moterai sunkius skaudulius suteikia, o neretai ir visai ją priveda prie mirties. Delto kiekviena nėščia moteris privale sergėtis, kad nesupykty.

Kurie kūdikiai gimsta su nesveikom kojom, ar kurie turi ligą prigimta galvoj, rankose ar kitus kūdikius indomius ženklus, vis tas paeina nuo motinos negero apsiėjimo; jei kā nėščia būdama moteris nėščiai išsileidžia savo sažinėn ir mintin, tas atsilieja ir ant kūdikio prigimimo iš blogos pusės. Moteris prieš gimydymą turi saugotis nevien piktumo, bet ir didžiuju juokų, greito bėgimo ir turi niekada nekelti sunkių daiktų. Dar kas. Moteris nėščia turi niekada nesistebeti pamačius žmogų nesveiką bei luošą, neturintį kojos ar rankos. Moterės nusistebėjimas turi labai didelę intekmę ant kūdikio apsigimimo. Vienas buvo atsitikimas Lietuvoje, viename kaime, kur moteris pamatė elgetą, kuris nevaldė vienos kojos; ir ji taip nusistebėjo žiūrėdamas į tą nabagą, kad jai to nabago nesveikai perėjo per visą kūną, lyg kokai šiurpulis su išgastim, kad ir ji tokio kūdikio nepagimdytu. Už mensesio laiko, kada atėjo laikas gimydymo, moteris pagimdė kūdikį su nesveika koja, — lygiai buvo, kaip pas aną regėtai nabagą. Tas liūdija, kad moterės nusistebėjimas turi blogą intekmę ant kūdikio išsvystymo. Geras moterės nusistebėjimas, kaip va: ant gražaus, protingo, sveiko žmogaus turi gerą intekmę ant kūdikio besivystymo.

Mikas Stakėnas.

TOKOLOGIJA.

IV.

Kūdikio embriologija. Kaip kiekvienas gyvūnas iš mažo organiško kiaušilio pradeda augti ir išsidirba kūno pavida, taip ir žmogus vystosi iš visai mažos celės. Embriologija tai yra mokslas apie užsivaisymą vaisiaus, išsvystymą ir augimą gyvo organizmo. Embriologija yra graikų kalbos žodis: „embio“, reiškia — užsivaisymas, o „logo“ — mokslas.

Mės žinomė, jogei kūdikio užsivaisymui reikia dvieju lyčių: vyriškos ir moteriškos. Pas vyro lyti randasi mažas kiaušinėlis, o pas moterišką lyti randasi maža būdokė. Kada vyriškos lyties kiaušinėlis ineina į moteriškos lyties taip vadinamą būdokę tada jau ir užsimezga kūdikio diegas bei organizmas.

Kada kūdikis užsimezga, jis tada neturi lyties skirtų organų iki 90 dienų, nuo užsimezimo dienos. Po 90 dienų kūdikio diegas pradeda vesti naują besivystymo formą, negu vedė iki 90 dienų; iš pačio gleivių apvaliai pliokščio kiaušinio pradeda virsti lyg varliukės formą; pasirodo galva, rankos, kojos; bet lyties organų da vis nėra ir tik už 180 dienų pradeda ir lyties organai rodyti. Už 200 dienų kūdikis jau būna su tikru žmogaus pavydalu: turi rankas, kojas, galvą; bet da visai gatavus lyties organų neturi ir tik už 250 dienų lyties skirtumo organai pasirodo.

Iš to, ka viršų kalbėjome, aišku darosi, jogei kūdikio organizmo vystymosi turi 3 periodus: 1) apsireiškia gyvybė; 2) vystosi kūno pavydala; 3) vystosi lyties skirtumas. Abelnas kūdikio amžius moterės yšejuje yra minimum (mažiausia) 275 dienos, o maximum (ilgiausias) laikas būna 306 dienos.

Cia vieta interpti žiupsnelis statistikos apie gimstančius kūdikius. 1911 metuose Suvienytose Valstijose gimė 2,450,000 kūdikiai; iš visų vaikų buvo 1,250,000 vyriškos lyties vaikai; o moteriškos lyties buvo 1,200,000. Tas reiškia, kad ant 50 tūkstančių mažiau gimė mergaičių už vyriškos lyties vaikus. Ir tas gal duoda iš dalies suprasti: kodel vyriškai dangiai gimsta — mat yra teorija, jogei prie užvaidymo kūdikio lyti dang reiškia stipresnis pobūdis. O juk dauguma vyrių turi stipresnį pobūdį už moteris.

Kokia intekmė daro tėvai ant užvaidymo kūdikį kaslink lyties skirtumo, tai mokslinčiai dar iki šių dienų pilnai nesužinojo. Kiti mokslinčiai tvirtina, kad motinos maistas turi intekmę ant lyties skirtumo; jeigu moteris vartos tik gerą maistą nešėja būdama, labjausia iš vaisių, tada ta motina sutvers kūdikį yšejuje su moterės lytim, — nes, kaip chemistai patyrė, kad žaliūmynai ir vaisiai turi dangiau krakmalą, negu kiaulės ar karvės mėsa; delto ir žaliūmynai bei vaisiai valgys turį intekmę ant moteriškos lyties kūdikio išsvystymo. Antra — yra pastebėta, kad moteris, kurios perteklinuoja gyvena, dangiausiai gimbdo mergaitės. Trečia — yra patirta, kad vyras paima 6 ar 7 metus jaunesne nuomone geriausiai gali patvirtinti „Aušros“ leidi-

Lietuvoje šie metai bus paminėti sunkiu ūkininkams pavasariu ir tokiu pat rudeniui.

Pavasarių žmonės prisikamavo su gyvuliais delei pašaro stokos; buvo vietas, kur mokėjo už šieno birkavą (400 svarų) 5—8 rub. — tai negirdėtas brangumas!

Kitų gyvuliu išgaišo nuo blogo šerimo... Praėjo sunkusai pavasaris; atsilo, pačių gan yankios ir žmonės lengviau atsiduso. Vėles

Mūsų „aristokratai”.

(Mažas feljetonėlis.)

Kas žino, kad mēs da neviškai nubiedname. Teisybė, mums ne pasiekė nuo prūsų atpirkti Rambinkalnį, bet užtai turime di desnį turtą, kurio nereikia nei pirkti. Tai mūsų „aristokratai”. Gal paklausite: kur jie yra? Apsidairykite ir atrasti. Pirmiausia juos rasite mūsų sostapilėje Vilniuje, paskui rasite Kaune, Peterburge, Radutėje, Paplynuose ir visur-visur, kur tik prasti mužkai užmégia juodos gelumbės švarką. Seniau buvo aristokratai iš lenkų plikbajorių, kurie mėgavo daug kalbėti apie medžioklęs šunis ir išjuokti žydus; šiandien aristokratai atsirado iš paprastojo sérnigiaus grintelės, kurie mėgsta daug kalbėti apie Venerą ir išjuokti amerikiečių lietuvių barbišką kalbą. Vat ant ko, brolytė, ir gali pažinti lietuvišką aristokratą.

Nesenai man pasitaikė tarpe tokių aristokratų pavuotų. Gražus výrakai: berzdutės smailos, sušukuotos, išskapinė parfumais, kelinaitės laibos, kaip seniau būdavo vargonininkų. Bet gražus ir tie, kurie nešioja barzdės sušiurprias, tikrai „maižišis kas”, arba mišri ir visai plačias, „pitaburškas” kelines. Jau kad aristokratas, tai jam viskas ir tinka. Zinogu pataiso jo maniera, jo „high tone”. O labiausiai mūsų aristokratams tinka kalbėti apie amerikiečius lietuvius. Juo akis tada užsiidega kokiui tai lypas, kurie net neužspėlė laikraščių vardo, tai būtų mūsų vardo pasižeminimas prieš civilizatorių pasauli!

— Gerai — sakau, — bet juo Tamstos negalite užginčyti, kad mūsų kultūrinės draugijos ši-ta gerą padare. Padėkim sau Tėvynės Mylėtojų Draugija išleido čia eilė kultūrinių raštų, kurie net Didžiojoje Lietuvoje buvo anaisiai prispaudimo metais platinauti.

— Cha, cha, cha! — nusijuokė tasai „aristokratas”, kuris pirmiaus ausių timptelėjo. — Tai rado kuo pasigirti! Viena, kad ši tie raštai ant mažojo pirštelių būtų pakeliami, antra — jie pačiuose inteligenčiuose parašyti. Pas jus yra pinigų, bet neturite rašytojų. Jus tik su pinigais galite girtis. Vat dabar mēs triūsiame jūsų tą draugiją legalizuoti Lietuvoje ir išrinkti iš mūsų pačiuose literatiškajį komitetą. Tada maži kas ir bus. Tada mēs jūsų dolerius tinkamai suvertosime. O, duokite tik mums savo dolelius — pamatyseme kas bus.

Aš buvau prislegtas. Net man pačiam koktu iš manęs pasidare, — tartum aš pajautau kad mano kūnas, siela, drapanas ir mintis pakvipo zulinamų dolerių kvapu, kurį prakilnus Lietuvos „aristokratis” nori išvėdinti. Buvau norėjau pasakyti, kad amerikiečiai ligšiole atliko išeivijoje ne mažą kultūriską darbą su leidi mu lietuviškų kningų ir laikraščių. Kambarij buvo keletas „aristokratus”. Vienas ironiškai sutraukė kairejā aki, kitas plačiai išsižiojo juoktis, bet vieton juoko patempė dešinę ausi; trečias ēmė taip garsiai šniurkštis nosi, kad rodos jis tik ką paspruko iš jaujos; ketvirtas sukišo į kelinį kišenę rankas ir atsišlejo, rodos jis prisirengė klausyti per porą dienų juokingus anekdotus. Vienas išriše tą intempima, i manu žodžius siaip aitriai atskreipdamas:

— Barbariška kalba!... Aha, mat kame esama dalyko! — mišlinu sau. Aš jau ir pirmiaus girdėjau, kad Lietuvoje yra ponaičių, kurie už visą amerikiečių kultūros darbą, — tą keliu dešimčių metų trūšą — nenorėtu duoti ištuštintos nuo cigarelių skryntės, su čiongaitės galvute. Tai mat kur priežastis! „Sermegių aristokratams” nepatinka mūsų brolių amerikiečių kalba. Jie amerikiečių lietuvių kalbą vadina barbiška, reiškia ir savo brolius laiko barbišku laukiniu vietoje. Juk nesenai dar ir lenkai mus vadino netik pagonaais, bet ir „dzikais” barbaraais. Pa-giliūrėjus i tuos ponaičius, spjau-

dancius ant amerikiečių literatūros ir laikraščių, man pasirodė, kad aš matau prieš save senesnių laikų lenkus, mūsų vardo ir kultūros niekintojus.

— Jūsų kninges barbariška kalba parašyto! Jus tik teršiate lietuvių literatūrą! Jus neturite nė vieno gero lietuviško laikraščio nei padoriai išleistos kninges! Jus neturite nė vieno gero lietuviškai mokančio rašyti redaktorius!...

Tokią papliupą karščių žodžiu „aristokratis” išbėrė į mane, kaip i amerikiečių astovą, kad man net sarmata pasidare už save ir amerikiečius. Ilgai dar kalbėjo vienas iš aristokratų, kaip amerikiečių lietuvių bjauri barbiška kalba, šukštus laikraščių poperius, nemokinti redaktorių, neaptasyti straipsniai, etc. Aš imu ir sakau: „Gali būt Tamstos turite tiesa. Bet kodel Tamstos nėrašote iš amerikiečių laikraščių geresnių straipsnių ir ne padedate užlaikyti grynumo kalbos?”

— Niekados! — suriko vienas „aristokratis”. — Rašyt i tokius barbiškus laikraščius, kurie net neužspėlė laikraščių vardo, tai būtų mūsų vardo pasižeminimas prieš civilizatorių pasauli!

— Gerai — sakau, — bet juo Tamstos negalite užginčyti, kad mūsų kultūrinės draugijos ši-ta gerą padare. Padėkim sau Tėvynės Mylėtojų Draugija išleido čia eilė kultūrinių raštų, kurie net Didžiojoje Lietuvoje buvo anaisiai prispaudimo metais platinti.

— Cha, cha, cha! — nusijuokė tasai „aristokratas”, kuris pirmiaus ausių timptelėjo. — Tai rado kuo pasigirti! Viena, kad ši tie raštai ant mažojo pirštelių būtų pakeliami, antra — jie pačiuose inteligenčiuose parašyti. Pas jus yra pinigų, bet neturite rašytojų. Jus tik su pinigais galite girtis. Vat dabar mēs triūsiame jūsų tą draugiją legalizuoti Lietuvoje ir išrinkti iš mūsų pačiuose literatiškajį komitetą. Tada maži kas ir bus. Tada mēs jūsų dolerius tinkamai suvertosime. O, duokite tik mums savo dolelius — pamatyseme kas bus.

Ne, kninges ne del manęs skaityti — jos peraugštai ir mano suamerikonejusiai galvai nesuprasti. Imsiu laikraščius. Skaitau: „Toks darbas, tai bus klouno šukavimas...“ Kas čia-gi vėl: ar čia eina kalba, kaip klouną šukuoja, ar kaip klounas šukauja (mat Lietuvos kalbos „aristokratis” nulynčiavos litara ū, tai ir nebegali atskirti tos poniškos rašliaus...). Skaitau: „Šleževičių valdžia išaiškinė“. Vat tau: buvo žmogus vis neaiškus, tik ēmė valdžia ir išaiškinė. Gera valdžia, kad mūsų žmones pradeda aiškinti. Tik paskiaus supratau, kad valdžia išrodė, jogei Šleževičius neturi tinkamo rinkimams ezenzo. Aha, mat kame mūsų ponaiškos kalbos gudrumas: gali iš jos suprasti ir Budhą ir Konfucijų, ką tik nori. Tai vadinasi mūsų kalbos „intertimimas“.

Skaitau toliau: „Ką insunuojus lietuvius katalikus, vely patiemis būti žmonėmis...“ Kas čia per dalykas? Kaip galima katalikai paversti į sūnus? Galvojau galvojau ir supratau, kad ponaiškai kalba „insunuojus“ reiškia „apkalbinėjus“. Progresuoju toliau: „Kreivai žiūrėjome į tai kunitai, semiai taip pat neužganėdinti buvo tuo Vilniuje“. Kaip čia man dabar šiatai suprasti: ar tai kuningai senai (nuo seno laiko) buvo neužganėdinti, ar tai Vilniaus senai (senieji gyventojai)?...

Juk tokis jūs elgimasi varu atitolina amerikiečius nuo naujausios literatūros ir nuo grynosios kalbos.

— Ką! Jums siuntinėti kninges! Tai pasakė. O kam tas? Juk pas jus nėra kritikų nei geografių išmanančių skaitytojų. Kam dar bereikalo kaštus daryti? Kas pas jus iš tu raštų naudosis? Gal Rutkus!...

Is visų pusų sumuštis ir per „aristokratų“ ironijos karštuvus pervarytas skubinaus su gėda prasिळant. Atsisveikinant man vienas ponaitis, matoma manęs asmeniškai pasigailėjės, padavė pundeli brošurėlių ir laikraščių, išsidžiai pasakė:

— Še, važiuodamas savo Amerikos pasiskaityk gerų raštų, kuriuose žvylga mūsų motiniška ir literatiškai nudailintoji kalba. Na, ir sudiev.

Su kartum išpūdžiu vaikščiojau dar dvi dienai Lietuvoje, sarmatydama kiekvienam Lietuvos inteligenčių pasirodyti į akis, kaip iš Kainas, kuris užmušė Amerikos lietuvišką kalbą. Tik ant laivo biski atsigavau ir ėmiai liuonu laiku vartinti man suteiktas brosūrėles. Tiša, mano toli atsilikta! Skaitau: „Pasaulinis intelligentas Lietuvoje neturi ko veikti...“ Kas tai pasaulinis?

Ar dar yra koksai pasaulinis ir žemėkasis inteligentas? Matomai yra Lietuvoje ir tokiai, katrie laksto po visą pasauli ir po visas planetas, kurias tik saulė apšviečia. Na, čia visgi man sunku suprasti. Imsiu kitą kninge, gal tenui labai pritaikinta prie mano suamerikonejusios galvos. Skaitau: „Būk romus, vaikelis, nebėgi šalin — tau nieko blogo nebūs...“ Kas čia? Romus-romytis, tai labai gerai žinau, kad liepja vaikeliui būti romum, tai yra lengvai duotis išromyti. O kas yra išromyti, tai jau gerai žinau. Bet, kodel po šimts pypkų dar kalbina vaikeli, kad jis nebėgtų, nes girdi, jam „nieko blogo nebūs“. Juk vaikelius labai gerai žino kas jam bus... Ant galo dasi žinojau, kad tai dabar „aristokratus“ išverstas žodis „ramus“ į „romus“.

— Cha, cha, cha! — nusijuokė tasai „aristokratas“, kuris pirmiaus ausių timptelėjo. — Tai rado kuo pasigirti! Viena, kad ši tie raštai ant mažojo pirštelių būtų pakeliami, antra — jie pačiuose inteligenčiuose parašyti. Pas jus yra pinigų, bet neturite rašytojų. Jus tik su pinigais galite girtis. Vat dabar mēs triūsiame jūsų tą draugiją legalizuoti Lietuvoje ir išrinkti iš mūsų pačiuose literatiškajį komitetą. Tada maži kas ir bus. Tada mēs jūsų dolerius tinkamai suvertosime. O, duokite tik mums savo dolelius — pamatyseme kas bus.

Ne, kninges ne del manęs skaityti — jos peraugštai ir mano suamerikonejusiai galvai nesuprasti. Imsiu laikraščius. Skaitau: „Toks darbas, tai bus klouno šukavimas...“ Kas čia-gi vėl: ar čia eina kalba, kaip klouną šukuoja, ar kaip klounas šukauja (mat Lietuvos kalbos „aristokratis” nulynčiavos litara ū, tai ir nebegali atskirti tos poniškos rašliaus...). Skaitau: „Šleževičių valdžia išaiškinė“. Vat tau: buvo žmogus vis neaiškus, tik ēmė valdžia ir išaiškinė. Gera valdžia, kad mūsų žmones pradeda aiškinti. Tik paskiaus supratau, kad valdžia išrodė, jogei Šleževičius neturi tinkamo rinkimams ezenzo. Aha, mat kame mūsų ponaiškos kalbos gudrumas: gali iš jos suprasti ir Budhą ir Konfucijų, ką tik nori. Tai vadinasi mūsų kalbos „intertimimas“.

Skaitau toliau: „Ką insunuojus lietuvius katalikus, vely patiemis būti žmonėmis...“ Kas čia per dalykas? Kaip galima katalikai paversti į sūnus? Galvojau galvojau ir supratau, kad ponaiškai kalba „insunuojus“ reiškia „apkalbinėjus“. Progresuoju toliau: „Kreivai žiūrėjome į tai kunitai, semiai taip pat neužganėdinti buvo tuo Vilniuje“. Kaip čia man dabar šiatai suprasti: ar tai kuningai senai (nuo seno laiko) buvo neužganėdinti, ar tai Vilniaus senai (senieji gyventojai)?...

Galva apsunko nuo aristokratis ant amerikiečių literatūros. Nurodžiau, kad europeiškai lietuvių kalbą vadina barbiška, reiškia ir savo brolius laiko barbišku laukiniu vietoje. Juk nesenai dar ir lenkai mus vadino netik pagonaais, bet ir „dzikais“ barbaraais. Pa-giliūrėjus i tuos ponaičius, spjau-

tiškos kalbos, pradėjo raidės šokinėti, naujieji ir „motiniški“ žodžiai lindo į alkis, kaišė man pasutgalius ir tyčios: „Vat tu manęs ir nesuprasi! Vat tu ir kvailas! Vat tu ir amerikietis!“ Atsidusau, pamjislinau, kad mēs pusē milijono lietuvių Amerikoje esame ištikro „barbarai“, nes nesuprantame savo naujosios aristokratis kalbos, nemokame rašybos. Mums tik į mūzėjų reikia padėti, o mūsų tuos niekiškus dolelius surinkti į krūvą ir už juos parykinti keletą aristokratų, kurie mus „barabarais“ tam muzėjų je priūrėti kad nepabėgtume ant valios... Klap—klap.

LIAUDIES DAINOS.

Anksti ryte keldamas,
Per dvarelį eidamas,
Girdėjan, regėjan,
Karvelėlį burkuojant.

Ne karvelis burkavo,
Tėvutėlis dejavo,—
Ugdinau, migdinau,
Savo mielą sūneli.

Kelkis mielas sūneli,
Žvengia tavo žirgelis,
Tu ilgai, užmigai,
Su jaunaja panele.

Tėvutėli nemigau,
Branguočių nemigau,
Rymoju, dumojau,
Meilius žodžius kalbėjau.

Anksti ryto keldamas,
Per dvarelį eidamas
Girdėjan, regėjan,
Gegutėlę kukuojant.

Ne gegutė kukavo,
Motinėlė dejavo,—
Ugdinau, migdinau,
Savo mielą dukrelę.
Kelkis miela dukrele,
Vysta tavo rūtelė,
Tu ilgai užmigai,
Su jaunuju berneliu.

(Pridavė P. J. Mackevičius.)

KAIP SENAI ŽMONĖS ANT ŽEMĖS GYVENA.

Mės, kurie neskaitome pirmiesių laikraščių ir tie, kurie nebuvo nei vienos dienos augštėsneje mokykloje, manome, kad nuo to laiko kaip žmonės apsigyveno ant žemės yra 5.913 metų; tai pirmus mokina biblijos mokslas.

Bet, kad biblijos mokslas ytemis yra labai kliaudingas, tai teisibės mylėtojai sutvėrė mokslą, vadinačiai žmonės išaiškinėjimui, religijai, mokslai ir kultūra. Kaip mēs dabar protinės esame radę tokiai kninges, tokiai praeities dokumentą — minėtajam namam po žeme ant Valley lauko (Mexikoje), kuris pasakoja iš 20,000 metų. Tai reiškia, kad 20 tūkstančių metų atgalios tėnais gyveno ant žemės gyveno ir turėjo augštą civilizaciją, kurių mokslinčiai pavadino „Maija civilizacija“.

Zemės slugsniai, tai yra kninges, tai amžinai historija žmogaus atsiradimo, o po žeme rasti irankiai ir namai tai yra raštai, katras pasako visa praeities amžių užsiemima, religija, mokslai ir kultūra. Kaip mēs dabar protinės esame radę tokiai kninges, tokiai praeities dokumentą — minėtajam namam po žeme ant Valley lauko (Mexikoje), kuris pasakoja iš 20,000 metų. Tai reiškia, kad 20 tūkstančių metų atgalios tėnais gyveno ant žemės gyveno civilizaciją, kurių mokslinčiai pavadino „Maija civilizacija“. Taigi šie metas buvo mieste balsų: 638,891. Balavo: 300,998 už Taftą, 284,569 už Bryan, 27,350 už Hisgen (ne-prigulmingą) ir 25,965 už Debsą.

¶ Graikai aukauja karei. Vietinis graikų konsulatas ir Pan Helenu unija prisikimė graikų, kurie reikalauja žinių iš Graikijos apie karę. Daugumas neša aukas karės reikalams. Iksiolei cionaiju surinkta... \$500,000.

8,000 graikų trumpu laiku išvažiavo tėvynėn stoti į karę su turkai. Sakoma, jog apie 100,000 graikų iš viso rengiasi išvažiuoti į karęs lauką. Per vieną tik diegus išvažiavo ant laivo Themistokles 1,300 graikų rezervistų, kurios valdžia šaukia sugrižti. Su jais sykiu išvažiavo ir 600 bulgarų, visi karēn stoti.

¶ Turkai taipgi grižta tėvynen. Turkų konsulis atsišaukė į visus išeivius iš Turkijos, kad jaunesnieji grižtų ir stotų į karę. Ant to atsišaukimo keletas šimtų turkų išvažiavo Azijon per New Yorko portą. Su tais sykiu išvažiavo ir tris katalikų kuningai, kurie yra gimę Albanijoje.

¶ Serbai atiduoda visą mantą. Amsterdam Opera House palociuje vietiniai serbai turėjo savo mass-mitingą. Čia apilyšės serbas farmeris, Milan Iovanović (atkeliajus iš vakarų) taip sujudino esanti čionai serbų profesorių (Columbia universitetas) M. F. Pup

Visai Tinka

tikėti, kad vaistas, kuris su pasekme buvo vartojamu visos daugybės sergančių žmonių su noru gauti pagelbę nuo išlankinių skausmų—mums taipgi pagelbės. Taigi pasirupink jū gaut ŠIANDIEN ir vartok PATVARIAI.

Severos**Gothardiszka Alieju.**

(Severa's Gothard Oil)

50 centų bonkelė.

Jai užėina galvos skausmas
Jai gresia Neuralgija
Imk

**Severos Plotkeles
nuo Galvos Skausmo
ir Neuralgijos.**

(Severa's Wafers for Headache and Neuralgia)

**25 centai dėžutė su
dyliku plotkeliu**

Burnos prausimui,
kudikių prausimui,
apskritam naminui vartojimui,
rankų vartojimui,
Plaukų trinkimui,
galvos odos prausimui.
Nei sveikatoj, nei ligoj niekas
neperdėta.

Severos Gydantis**Odinis Muilas**

(Severa's Medicated Skin Soap)

Kaina 25 centai

Pardavinėjama aptiekose. Žiurek ar ant kiekvieno pakelio yra Severos vardas. Jai tavo aptiekinkinas negali tau parupinti, rašyk į mus. Norėdamas gauti nemokamo gydytojo patarimą adresuokit laišką į mus.

W.F. SEVERA Co.
CEDAR RAPIDS, IOWA**PAJIESKOJIMAS.**

Pajieskau nekokio Martyno Rudžio (gal Rudaitis), sakė pačia nuo Liulvinavo, Marijampolės pav., Suvalkų gub. Iš amato kriaucius. Ūgio — vidutinio, labokas, apie 33 m. amžiaus, plaukai tamsiai gelsvi, veido pailgo į apačią smailelio, akis vidutinės, truputį siauros; nosis ir lūpos storokos, nešioja rusvus nedidelius ilbus ir po apatinę lūpa barzdžiukę. Pirmeiviskų pažiūrų, gerai iškalbus ir gerai dainuoja visokias revolueijoniškas dainas, ypač prie stiklo alaus. Kalba storoku balsu, daug meluoja, nors sunku suprast. Pas mane buvo du mėnesius ant burdo ir, neužsimokėjės, išsinėdino nežinė kur, padarės man blėdies apie 40 dol. Kas apie jį sužinojęs praneš žemiu nurodytu adresu, tas gaus nuo manęs gerą dovaną.

Mr. L. Serbent,
123—155th st. W. Hammond, Idn.

(46)

PARSIDUODA.

Parsiduoda namas ant vienu lubu, tris metai kaip budavotas, dubeltavas lotas, arti prie vandens: kas myli žuvauti, tai gali gerus pinigus padaryti ir gyventi. Sveikas oras. Del platesnių žinių kreipkitės laišku ar ypatiškai sekanciu adresu:

G. Yokimas,
So. James Port, L. I. Box 79.
(45)

BE SKAUSMO.

Beveik kiekvienas bijosi skausmo ir nori jo išvengti. Skausmas stumia žmogų pas daktarą arba prie tokį vaistą, kurie prašalina skausmą. Kiekvienas tikisi, kad vaistas prašalins skausmą greitai ir be jokių nesmagumų. Tokiu vaistu yra Trinerio Amerikoniškas Kartusis Vyno Elixiras visose ligose grumulavimo organų. Jis gerai išvalo visus šiuos organus, sustiprina juos ir paragina prie veiklumo. Atsitikus blogam apetitui, blogam kvapui iš burnos, konstipacijai, galvos ir stremų skauduliams, atakuose reumatizmo ir neuralgijos, dieglinoje ir vėmimą turint visados vartot Trinerio Amerikonišką Kartaus Vyno Elixirą. Jis taipgi suteiks palengvinimą moterims, jų sirguliaiui. Aptiekose. Jos. Triner, 1333-39 So. Ahsland ave., Chicago, Ill.

Telephone: Greenpoint 8.
Daktaras A. S. Jankauckienė
Gydo visokias ligas vyru, vaiku, moterų laiko prie palauž.
VALANDOS: Nuo 12-2 po piet.
nuo 7-8 vakar.
265 Berry St., prie Grand St.
BROOKLYN, N. Y.

DR. A. JUŠKA

Lietuvys Daktaras. Gydo visokias ligas vyru, moterų ir vaikų.
Phone—Canal 2118
1749 So. Halsted St.
Kerté 18th St. CHICAGO, ILL.

DAKTARAS A. BACEVYČE

GYVENA ELIZABETHPORT'E, N. J.
200 Marshall St., ir kampus Second St.
Ligonius prima:
iš ryto nuo 8-9 po pietu nuo 2-3
ir vakare nuo 6-8
Telephone 1537 R. Elizabeth.

Telephonas: 6426—J—Market.

Daktaras**JONAS J. KAŠKIAUCIŪS**

VALANDOS: 8-11 rytę,
1-3 po pietu.
Seredomis 7-9 rytę.
152 Polk Str. prie Ferry Str.
NEWARK, N. J.

Tarptautiškoji Akušerijos MOKYKLA.

Moterė, norintios išmokti akušeriauti, dabar turi legališkų mokyklų Scranton, Pa. Mokslos prasidės apie 15 d. Lapkričio 15 metų ir trauksis per 4 mėnesius. Pasibaigiant kursui, bus duotas diplomas, valdžios pripažintas visoje šalyje.

Istotis mokykla gali moteris, turinčios nemažiau 20 metų amžiaus ir mokančios bent skaityt iš rašytų. Už kurį mokasis \$100.00.

Mokykla Lietuvos prima „The International College of Midwifery“.

DR. J. SZLIUPAS, Prezidentas.
1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

8 val. vakare
1 diena Nov.
KALBETOJAI:

Charles Aromstorn Esq.
Hon. W. Stanley Miller
Hon. Henry Schillings

Mass Meeting
Nationališkos Progresiškos Partijos
NEW PLAZA HALL
Cor. Havemeyer St.
Grand Street

8 val. vakare
1 diena Nov.
KALBETOJAI:

Hon. Timothy L. Woodruff
Hon. Robert Elder
Hon. John Palmerie
Edward Curran Esq.

PARSIDUODA.

Parsiduoda namas ant vienu

lubu, tris metai kaip budavotas,

dubeltavas lotas, arti prie vandens:

kas myli žuvauti, tai gali

gerus pinigus padaryti ir gyven-

ti. Sveikas oras. Del platesnių ži-

nų kreipkitės laišku ar ypatiš-

kai sekanciu adresu:

G. Yokimas,
So. James Port, L. I. Box 79.
(45)

JONINĖS.

Keturių veiksmų drama, garsaus vokiečių dramų rašytojo G. SUDERMANO, versta K. Puidos.

Pusl. 143. Cienia 45 centai.

Ši drama lošiama jau beveik visų civilizuotų tau-tų teatruse. Ji yra gilaus turinio ir nepaprastai švelnaus styliaus. Biednos lietuvių mergaitė tapo užauklėta turtingo vokiečio namuose. Mergaitė paskiaus dasižino, kad jos motina yra girtuoklė ir valkata. Reikšt rodos sekti paskui prigmitus ryšius ir eiti pas savo motiną. Bet čia ir apsireiškia žmogaus silpnybė: Mariutė išsižada savo motinos, išsižada savo numylėtinio ir pasilieka pas vokieti, kuriam turi atitarnauti už išauklėjimą. Tai gi Mariutė sekā didelį principą, būtent išpildo savo pareigą linkui žmoniškumo, nors per motinos kraują peržengia. „Joninės“ bus lietuviškos scenos papuošalu, kur jas tinkamai ir prisirengė suloš.

DRAMOS.

Jaunas mūsų dramų rašytojas, K. PUIDA, davē šiame veikale tris dramas: Rūtų vainikas. Mirga. Undinė. Cienia 30 centų.

Visos šitos dramos imtos iš lietuvių gyvenimo tai historijos. „Rūtų vainikas“ gal bus kiek sunkesnė scenai, bet tai puikiai dramatiuota legenda, kaip vieno didžiuno giminės praežiūro už prazūdymą mergaitės nekaltybės. „Mirga“ yra jau žinomas historiškas atsitikimas, kaip pasišventusi ant mirties mergaitė išgelbėjo Lietuvos D. K. Vytautą iš kalėjimo. Kaslink „Undinė“, tai šita undinė yra turtinga rusė mergaitė, kuri atėmė Lietuvai jauną inteligenčią ir išviliojo Siberijon. Šios dramos yra puikus indėlis mūsų scenos repertuaran.

VISUOTINOJI HISTORIJA

Satyriškai parašyta senojo ir naujojo pasaulio historija. Cienia 60 centų.

Šių storokų kningaitė galės su nauda perskaityti net ir studentai. Bet jau šiaip skaitytojai, tai jų skaitydami turės ir naudą ir linksmą zobovą. Čia satyros ir juoko formoje yra paminėti visi svarbesni pasaulio atsitikimai, tautų karės, perversmai. Užgriebta kiek ir „lietuvių politika“. Tekstas padabintas paveikslėliais. Skaitytojau! Skaityk tą kningą, juokis, nors daugeliui kam ir netikėk, nes atmink, kad tai juokas. Bet historiškus vardus išsidėk. Jau jie tai tikri.

J. J. PAUKŠTIS & Co.
120 GRAND STR., BROOKLYN, N. Y.

PILNAS POSMERTINIS eilių ir prozos rinkinys, jau atspaustas.
Kaina tik \$1.00.
Tuos, mūs jaunučio poetos, poezijos žiedus, galima gaut pas:
AL. STEPONAITIS
745 Glenmore Ave.
Brooklyn, N. Y.

Gera proga

lietuviškom merginom, kurios nori išmokti gerą užsiemimą ir gauti mokėti 4 iki 5 dolių ant sa-vaitės kuomet dar mokinasi. Gva-

rantuoja darbas per visus metus. Atsišaukite į ši fabriką

SALANT & SALANT,

Shirt Manufacturers,

Union ave. & So. 2na Street,

Brooklyn, N. Y.

(45)

Vienybių Lietuvninkų 25 metų su-

kaktuvų Jubiliejinė kningelė

(su 57 paveikslais)

Žemų dulkės. (Labai akyva apy-

sakta)

Ženysbos Paikių Miko

Žmogus. (J. Akuratero apysaka

Pamokinanti aprašymai iš gyven-

imo žmonių

Sausio devinta

Švėdų liandies švietimas

Senkaus Jurgis

Šviesa Dievo dienos tamasybėje

Tamsybės Guolis

Užsieniavik ant to gerai

Vargdieninių. (Apyساka iš baudžia-

vos laikų)

Vilius Tell. (Drama 5-se aktuose)

Valkata

Vilkų Lizardas. (Apyساka iš Kry-

žiuočių laikų)

Mokslynius Tvardauskas

Miškas vis smarkiau degē

Maskoliai 1612 metuose arba Jur-

gis Mikalovskis

Naišaitė. (Apyساka išleimis)

Pasikalbėjimas apie dangų ir žemę

Parsidavimas ir pelnas

Paveikslai (Dvi apysakos)

Palemonas ir Giriduta. (Apyساka išleimis)

Pažintis — Nuskintas žiedas. (Dvi apysakos)

Pagineža — Jurgis Durnelis. (Dvi apysakos)

Pirimo Gegužės Sapnas

Ponas Bartkus. (Eilės)

Pažvelgus atgas. (Romas)

Lietuvų tauta. Tomas I

Apdaryta

Lietuvų tauta. Tomas II

Apdaryta

Abu tomai apdaryti į vieną

Lietuviškos dainos iš visų lietuvi-

kos

Lengvas dūdas, pač

DIDELIS LIETUOS ŽEMLAPIS.

Su etnografijos sienomis. Atspausdintas ant dailaus, sli-
daus popieriaus, keliose spalvose. Tikras pagražinimas sienos
kiekvienu lietuvio stubelės. Pirmutinė dar tokio didumo ma-
pa lietuvių kalboje.

Parsiduoda musu knygine, tik po 50 centu.

Passikubinkite kiekvinas išgyti tą ŽEMLAPI ir pamatyti
surašytas visas LIETUVOS vietas. Turime nedidelį skaitlinę
exempliorių.

Šiuo adresu:

J. J. PAUKŠTIS & CO.
120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

SAULE

Du-kai nedėlinis laikraštis
Smagiausias lietuviškas laikraštis
visoje pasaule.

ŠEINA kas UTARNINKA ir PETNYČIA

Prenumerata kaštuoja:

Amerikoje Ant viso meto \$2.50

Ant pusės meto \$1.25

Ant ketverčio meto 65c.

EURO- Rosijoje ir Lietuvoje \$3.50

Anglijoje ir Skotlandijoje 15 sh.

Prusiose 15 markių.

MENESINIS RAŠTAS

Linksma Valanda

ŠEINA APIE 15 D. KOŽNO MENESIO.

Talpinasi visokius
graužių Istoriją, Pasakų, ir t. t.

PRENUMERATA:

Amerikoje ant viso meto tik \$1.

Rosijoje \$1.50. Anglijoje 7 sh.

Prusiose 7 mk.

Kas užsirašo "SAULE" ir "LINK-
SMA VALANDĄ" ir pilnai užsimoka,
taip abu raštu gauna per visa metą už \$3
in Amerika, in Resija \$4.50. in Anglija
7 sh. Priek tam pilnai užsimokej
skaitojojai kas metas gauna DOVANA
pukų Kalendorių.

W. D. Boczkowski & Co.
520-522 W. South Al.

MAHANOY CITY, PA.

THE LACKAWANNA

Parankiausei geležinkelio Europon
keliaujantiems. Linijos siečia prie
Trans-Atlantiekių laivų. Nebran-
gini perdravineja bagažą ir pervaž-
auerius.

The Road of Anthracite

(Kietiųjų anglinių keliai).

Trumpiausiai keliai į Buffalo.
Tiesiai i Scrantoną ir Anglių Sritį.
Tarp New Yorko ir Buffalo penki
traukinių kasdien.

Tarp New Yorko, Chicago ir Va-
karių keturi traukiniai kasdien.

Tarp New Yorko, St. Louis ir
Pietvakarių, kasdien.

Tarp visų vietinių Punktų nuo-
tinis ir parankus susinešimas.

Artymesnių informacijų apie kai-
nas, traukinį begojimą, etc., kre-
pkites pas savo vie-
tinį agentą arba ra-
skyte pas:

George A. Cullen,
Passenger Traffic Man-

90 West Street, N. Y.

Tel. 2334 Greenpoint.
PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS
pas PETRA A. DRAUGELI.

Skanus alus, gardi ariels, elius, vi-
sokis vynas, kvepenti cigarai, ir pui-
kys užkandžiai. Salė dėl mitingų ir
seansių. Nepamirškit šios atskan-
čiausios vietas, o busit užgančianti.

73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.

Palei Wythe Ave.

Perėjo į naujas rankas ir viskas gerai
prižiūrima. Uželkite ir persitirkinkite.

Moterims kiekvieną utarninką.

PRŪSIA

PRŪSIA